

DE STER

93E JAARGANG

NUMMER 4

DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

APRIL 1993

DE STER

APRIL 1993

Op de omslag:

Bisschop Francisco Castañeda staat voor het kerkgebouw van de Wijk Imbabura in de Ring Otavalo (Ecuador). Het bordje op de deur prijst de *Liahona* aan, het Spaanstalige tijdschrift van de kerk. Zie 'Ecuador', blz. 32. Fotograaf: Don L. Searle.

ARTIKELEN

PAASGROET VAN HET EERSTE PRESIDIUM	1
BOODSCHAP VAN HET EERSTE PRESIDIUM	
DE BETEKENIS VAN PASEN PRESIDENT EZRA TAFT BENSON	2
ZIJ KENNEN HEM:	
HEDENDAAGSE PROFETEN GETUIGEN VAN CHRISTUS	6
HET LAATSTE AVONDMAAL	12
DE GENADE VAN DE HEER OUDERLING GENE R. COOK	16
'TOEN KON IK MIJ MIJN SMARTEN NIET MEER HERINNEREN'	
CRAIG A. CARDON	22
CHRISTUS: DE LAATSTE WEEK VAN ZIJN BEDIENING	
HOUTGRAVURES VAN GUSTAVE DORÉ	26
ECUADOR DON L. SEARLE	32
WILFORD WOODRUFF: EEN MAN VAN GELOOF EN GROTE IJVER	
LEON R. HARTSHORN	42
VOOR DE JONGEREN	
PAPA LOSLATEN PATRICIA R. ROPER	10
EEN NIEUWE AANPAK SHAUNA ROBINSON	20
RUBRIEKEN	
HUISBEZOEKBOODSCHAP	
ONTFERMING: MEEVOELEN EN IETS DOEN	25
DE KINDERSTER	
KINDEREN KLEDEN KINDEREN JUNE EN LOUIS ELDRIDGE	2
JEZUS CHRISTUS: ONZE HEILAND EN VERLOSSER	
PRESIDENT EZRA TAFT BENSON	4
EEN LAM DAT BRANDON HEETTE LOIS J. FUNK	6
LIED:	
WANNEER HIJ WEDERKOMT MIRLA GREENWOOD THAYNE	8
EEN NIEUW SOORT PASEN LYNETTE K. ALLEN	10
PARTICIPATIEPERIODE	
TEMPELS WERELDWIJD JUDY EDWARDS	12
EEN BOODSCHAP OP EEN EIERSCHAAL PEGGY ROGERS	14
VEEL PLEZIER!	16

DE STER

April 1993 93e jaargang Nummer 4

Officiële Nederlandstalige uitgave van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen

Erste Presidium:

Ezra Taft Benson
Gordon B. Hinckley
Thomas S. Monson

Raad der Twaalf:

Howard W. Hunter, Boyd K. Packer, Marvin J. Ashton,
L. Tom Perry, David B. Haight, James E. Faust,
Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks,
M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott

Adviseurs:

Rex D. Pinegar, Charles Didier, Robert E. Wells

Redacteur: Rex D. Pinegar

Hoofd afdeling leerplannen: Ronald L. Knighton

Hoofd kerkelijke tijdschriften: Thomas L. Peterson

Internationale tijdschriften:

Zakelijk redacteur: Brian K. Kelly

Assistent: Marvin K. Gardner

Adjunct-redacteur: David Mitchell

Assistent-redacteur: De Kinderster: De Anne Walker

Roster: Tom Fossett

Leidinggevend art-director: M. Masato Kawasaki

Art-director: Scott D. Van Kampen

Vormgeving: Sharri Cook

Vertaling, nieuwsredactie en administratie:

CPB: Vertaalbureau

Postbus 224, NL-3430 AE Nieuwegein

Telefoon: 0 34 02-4 02 60

Nieuwsredacteur: A. H. Niessink

Administratie: K. de Kock-Goudberg

Uitgever:

Kirche Jesu Christi der Heiligen der Letzten Tage

Industriest. 21, Postfach 1549, D-6382 Friedrichsdorf 1

Telefoon: 0 61 72-71 03 34

© 1993 by

The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints

Alle rechten voorbehouden

Printed in Germany

De tijdschriften van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen verschijnen maandelijks in het Chinees, Deens, Duits, Engels, Fins, Frans, Italiaans, Japans, Koreaans, Nederlands, Noors, Portugees, Samoans, Spaans, Tongaans en Zweeds; eens in de twee maanden in het Indonesisch, Tahitiaans en Thais; en eens per kwartaal in het IJslands.

Informatie voor abonnees in de V. S.:

DE STER (ISBN 1044-3401) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, Utah 84150. Second-class postage paid at Salt Lake City, Utah. Subscription price USD 10.00 a year USD 1.00 per single copy. Thirty days notice required for change of address. When ordering a change, include address label from a recent issue; changes cannot be made unless both the old address and the new are included. Send USA and Canadian subscriptions and queries to Church Magazines, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, United States of America. Subscription information telephone number 801-240-2947.

POSTMASTER: Send address changes to DE STER at 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, United States of America.

Jaarabonnement:

Nederland: NLG 32,00 • België: BEF 590,00

Het abonnement kan elk gewenst moment ingaan en wordt automatisch verlengd, tenzij twee maanden voor vervaldatum schriftelijk is opgezegd. Opgave van een nieuw abonnement te richten aan de administratie; wacht met betalen tot u een acceptgirokaart (België: stortings-/overschrijvingsformulier) ontvangt.

Verschijnt twaalf maal per jaar

93984 120

Dutch

PAASGROET VAN HET EERSTE PRESIDIUM

De woorden van de engel bij het graf van Jezus op die opstandingsmorgen – ‘Hij is opgewekt’ – is de blijde boodschap van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen aan alle mensen.

Deze weergalozе gebeurtenis van bijna tweeduizend jaar geleden verschaft iedereen nieuw leven: ‘Want evenals in Adam allen sterven, zo zullen ook in Christus allen levend gemaakt worden’ (1 Korintiërs 15:22).

Wij erkennen de verzoening en opstanding van de Heer Jezus Christus en voegen ons plechtige getuigenis bij dat van anderen dat ‘Hij werd gekruisigd, stierf, en herrees ten derden dage’ (Leer en Verbonden 20:23). Want Hij heeft getuigd: ‘Mijn Vader heeft Mij gezonden opdat Ik aan het kruis zou worden verheven, en opdat ik (...) alle mensen tot Mij mocht trekken (...) om voor Mij te staan en volgezen hun werken te worden goedgeoordeeld’ (3 Nephi 27:14).

In deze paastijd nodigen wij iedereen uit het belang van de verzoening te overdenken, want Hij is opgewekt en Hij is onze Voorspraak bij de Vader. □

De betekenis van Pasen

President Ezra Taft Benson

Ik kan me niet herinneren dat ik ooit niet in Jezus Christus heb geloofd. Het lijkt alsof ik altijd doordrongen ben geweest van de realiteit van zijn leven, dood en opstanding. Ik ben opgegroeid in een gezin met getrouwe ouders die oprecht in Christus geloofden en van Hem getuigden. Daar ben ik hen heel dankbaar om.

De belangrijkste gebeurtenissen in de geschiedenis zijn die welke de meeste mensen het langst beïnvloeden. Hanteren wij deze norm dan kan er geen gebeurtenis belangrijker zijn voor het mensdom dan de opstanding van de Meester.

De letterlijke opstanding van iedere ziel die heeft geleefd en is gestorven staat vast, en men behoort zich zorgvuldig voor te bereiden op deze gebeurtenis. Een heerlijke opstanding moet het doel zijn van iedere man en vrouw, want de opstanding is een realiteit.

Niets is meer absoluut en universeel dan de opstanding. Ieder mens zal opstaan. 'Want evenals in Adam allen sterven, zo zullen ook in Christus allen levend gemaakt worden' (1 Korintiërs 15:22).

Uit de Schriften leren wij dat er op de derde dag na Jezus' opstanding een grote aardbeving was. De steen voor de opening van het graf werd weggewenteld. Een

**We nemen deel aan
het avondmaal ter
gedachtenis van
de grote gave van
de Heiland aan het
mensdom – de
verzoening.**

HEINRICH HOFMANN,
CHRISTUS IN GETSEMANE.

paar vrouwen, die tot zijn toegewijdsten volgelingen behoorden, bezochten het graf met specerijen maar 'vonden (...) het lichaam van de Here Jezus niet'.

Engelen verschenen en zeiden eenvoudigweg: 'Wat zoekt gij de levende bij de doden. Hij is hier niet, maar Hij is opgewekt' (Lucas 24:3-6). Niets in de geschiedenis is te vergelijken met die aangrijpende aankondiging: 'Hij is hier niet, maar Hij is opgewekt.'

De feitelijkheid van de opstanding van onze Heer is gebaseerd op het getuigenis van *vele* geloofwaardige getuigen. De herrezen Heer is aan verscheidene vrouwen verschenen, aan de twee discipelen op de weg naar Emmaüs, aan Petrus, aan de apostelen; en 'vervolgens', zegt Paulus, 'aan meer dan vijfhonderd broeders tegelijk (...) maar het allerlaatst is Hij ook aan [Paulus] verschenen' (1 Korintiërs 15:6, 8).

In de veertig dagen die volgden op zijn opstanding is de Heer van tijd tot tijd verschenen om instructies te geven over het koninkrijk van God. Veel van wat Hij heeft gezegd en gedaan is niet opgeschreven, maar wat is opgetekend, verzekert Johannes ons, is 'geschreven, opdat gij gelooft, dat Jezus is de Christus, de Zoon van God, en *opdat gij, gelovende, het leven hebt in zijn naam*' (Johannes 20:31; cursivering toegevoegd).

De Heiland vertelde zijn volgelingen dat Hij spoedig naar zijn Vader in de hemel moest opvaren. Tegen de tijd dat zijn hemelvaart aanbrak, gaf de Heer zijn laatste instructies aan zijn discipelen.

Toen Christus en zijn discipelen 'tot bij Betanie' waren gegaan, waar Maria, Marta en Lazarus woonden, 'hief (Hij) de handen omhoog en zegende hen' (Lucas 24:50). Nadat Hij hen had toegesproken, werd Hij opgenomen totdat een wolk Hem onttrok aan hun ogen. Toen de apostelen naar de hemel staarden, verschenen er twee mannen in witte klederen. Zij zeiden tot hen: 'Galileese mannen, wat staat gij daar en ziet op naar de hemel? Deze Jezus, die van u opgenomen is naar de hemel, zal op dezelfde wijze wederkomen, als gij Hem ten hemel hebt zien varen' (Handelingen 1:9-11).

Eerbiedig en met grote blijdschap keerden de apostelen naar Jeruzalem terug. De hemelvaart van de Heer was een feit. Nu begonnen zijn laatste leringen meer tot hen door te dringen: 'Houdt goede moed, Ik heb de wereld overwonnen' (Johannes 16:33). Door Christus kent de dood geen overwinning. De dood was overwonnen!

Na zijn hemelvaart is Hij verschenen aan de inwoners van Amerika. Dat bezoek staat in het Boek van Mormon. In de laatste dagen heeft de profeet Joseph Smith als volgt over de verschijning van de Verlosser van de wereld getuigd:

'En nu, na de vele getuigenissen, die van Hem zijn gegeven, is dit het getuigenis, het allerlaatste, dat wij van Hem geven: dat Hij leeft! Wat wij zagen Hem' (Leer en Verbonden 76:22-23).

Als een van zijn getuigen in de laatste dagen getuigt ik dat Hij leeft. Hij is een opgestaan Mens. Hij is onze Heiland,

Als een van zijn getuigen in de laatste dagen getuig ik dat Hij leeft. Hij is een opgestaan Mens. Hij is onze Heiland, onze Heer, de Zoon van God.

onze Heer, de Zoon van God. Ik getuig dat Hij zal terugkomen als onze verheerlijkte, opgestane Heer. Die dag is nabij. Voor wie Hem aanvaarden als hun Heiland en Heer houdt zijn letterlijke opstanding in dat het leven niet eindigt bij de dood, want Hij heeft beloofd: 'Ik leef en gij zult leven' (Johannes 14:19). □

VOOR DE HUISONDERWIJZERS

1. De letterlijke opstanding van iedere ziel die heeft geleefd en is gestorven, staat vast.
2. De feitelijkheid van de opstanding van de Heer is gebaseerd op het getuigenis van vele geloofwaardige getuigen, dat is vastgelegd in het Nieuwe Testament, in het Boek van Mormon, en in de Leer en Verbonden.
3. President Benson getuigt: 'Als een van zijn getuigen in de laatste dagen getuig ik dat Hij leeft. Hij is een opgestaan Mens.'
4. Iedereen behoort zich zorgvuldig voor te bereiden op deze gebeurtenis. Een heerlijke opstanding moet het doel zijn van iedere man en vrouw.

ZIJ KENNEN HEM

CARL HEINRICH BLOCH, DE BEGRAFENIS VAN CHRISTUS. HET ORIGINÉEL BEVINDT ZICH IN DE KAPEL VAN HET KASTEEL FREDERIKSBORG IN DENEMARKE. MET TOESTEMMING VAN HET FREDERIKSBORGMUSEUM.

JOSEPH
SMITH

'De eerste beginselen van ons geloof zijn de getuigenissen van de apostelen en profeten aangaande Jezus Christus, dat Hij is gestorven, begraven en op de derde dag weer is opgestaan en ten hemel gevaren; en alle andere zaken die betrekking hebben op ons geloof zijn slechts toevoegsels.'¹

Brigham Young: ‘Kan alle wijsheid van de wereld de midelen verschaffen waardoor wij kunnen worden verlost en in de tegenwoordigheid van onze Vader en oudste broer kunnen worden teruggebracht en met de heilige engelen en celestiale wezens kunnen verkeren? Nee, het ligt buiten de macht en wijsheid van de inwoners der aarde (...) om een offer tot stand te brengen dat deze goddelijke schuld kan betalen. Maar God heeft ervoor gezorgd en zijn Zoon heeft de prijs voldaan.’²

John Taylor: ‘Als de Zoon des Mensen heeft Hij alles ondergaan wat vlees en bloed kon ondergaan; als de Zoon van God heeft Hij alles overwonnen om voor eeuwig aan de rechterhand van de Vader te zitten.’³

Wilford Woodruff: ‘Op het moment dat Jezus aan het kruis de geest gaf en zijn erbarmelijke tabernakel verliet, bezat Hij alle sleutels van het koninkrijk Gods in al zijn kracht en macht en heerlijkheid, evenals Hij dat tijdens zijn leven had gedaan.’⁴

Lorenzo Snow: ‘De Geest van God daalde op mij neer, omhulde mij helemaal (...) en verjoeg voor eens en altijd de mogelijke twijfel of angst met betrekking tot het feit dat ons is overgeleverd, dat het “kind van Berlehem” waarlijk de Zoon van God is.’⁵

Joseph F. Smith: ‘Christus is werkelijk de Heiland van mijn ziel, de Heiland van het mensdom. Hij heeft zijn leven geofferd om ons te redden, Hij heeft de banden van de dood gebroken, (...) Hij heeft verklaard dat Hij de weg tot behoudenis is, het licht en leven van de wereld. En ik geloof dat met heel mijn hart.’⁶

Heber J. Grant: ‘Niet alleen is Jezus als universele gave tot ons gekomen, Hij is ook als individueel offer gekomen met een persoonlijke boodschap voor ieder van ons. (...) En zijn bloed redt ons voorwaardelijk. Niet als natie, gemeenschap of groep, maar als individu.’⁷

George Albert Smith: ‘Ik ben gesterkt en, om zo te zeggen, boven mijzelf verheven en heb de kracht gekregen, die ik niet van mijzelf had, om de heerlijke waarheden te onderichten die de Verlosser van de wereld heeft verkondigd. Ik heb Hem niet gezien maar ik heb wel onmiskenbaar (...) zijn tegenwoordigheid gevoeld.’⁸

David O. McKay: ‘De leden van de kerk hebben de plicht de zondeloze Zoon des Mensen als ideaal te nemen. Hij is de enige die volmaakt is, het verheven voorbeeld van voortreffelijkheid, goddelijk van aard, volmaakt in zijn liefde.’⁹

Joseph Fielding Smith: ‘Wie behoren wij meer dan wat ook lief te hebben? (...) De Heer en Heiland Jezus Christus. Heb Hem meer lief dan uw eigen leven u lief is, of uw vader, moeder of kinderen; (...) want wij zouden zonder zijn zegeningen niets hebben.’¹⁰

Harold B. Lee: ‘Door de kracht van de Heilige Geest en in grote nederigheid getuig ik plechtig tot de wereld dat God leeft en dat zijn Zoon, Jezus Christus, in het vlees geboren is; dat Hij is gekruisigd, uit de dood is opgewekt met een lichaam van vlees en beenderen, en nu aan de rechterhand van de Vader zit als onze rechter en voorspraak.’¹¹

Spencer W. Kimball: ‘Kalm, beheerst, en met goddelijke waardigheid stond Hij daar toen zij Hem bespuwden. Hij bleef bedarda. Zij solden met Hem, maar geen kwaad woord kwam over zijn lippen. Zij sloegen Hem in zijn gezicht en striemden zijn lichaam, Hij stond vastbesloten en onverschrokken voor hen. (...)’

‘Hij had gezegd: “Hebt uw vijanden lief.” En nu toonde Hij hoe lief iemand zijn vijanden kan hebben. Hij hing stervend aan het kruis voor hen die Hem daarop hadden genageld.’¹² □

1. *History of the Church*, deel 3, blz. 30.
2. *Discourses of Brigham Young*. Verzameld door John A. Widtsoe. Deseret Book. Salt Lake City 1941, blz. 59.
3. *The Mediation and Atonement*. Deseret News Company. Salt Lake City 1882, blz. 151.
4. *Discourses of Wilford Woodruff*. Bezorgd door G. Homer Durham. Bookcraft. Salt Lake City 1946, blz. 27.
5. Preston Nibley: *The Presidents of the Church*. Deseret Book. Salt Lake City 1974, blz. 140.
6. *Improvement Era*, augustus 1906, blz. 806.
7. *Juvenile Instructor*, december 1929, blz. 697.
8. *Testimonies of Our Leaders*. Verzameld door Florace Green, Bookcraft. Salt Lake City 1958, blz. 47.
9. *Treasures of Life*. Verzameld door Clare Middlemiss. Deseret Book. Salt Lake City 1962, blz. 210.
10. *Take Heed to Yourselves*. Verzameld door Joseph Fielding Smith jr. Deseret Book. Salt Lake City 1971, blz. 296.
11. *Ye Are the Light of the World*. Deseret Book. Salt Lake City 1974, blz. 243.
12. *Ensign*, december 1980, blz. 6–8.
13. *Ensign*, juni 1990, blz. 6.

EZRA TAFT
BENSON

'Ik heb Hem lief met heel
mijn ziel.

'Ik getuig in alle nederigheid
dat Hij nog steeds dezelfde
liefhebbende, mededogende
Heer is als toen Hij over de
stoffige wegen van Palestina
ging. Hij onderhoudt nauw
contact met zijn dienst-
knechten op aarde. Hij houdt
van ons allen. Daar kunt
u zeker van zijn.'¹³

Papa loslaten

Patricia R. Roper

FOTOGRAFE: MELANIE SHUMWAY

Mama was tot laat in de avond bij papa in het ziekenhuis geweest. Ze vertelde ons dat de artsen niet met zekerheid konden zeggen wat hem mankeerde. We konden niets anders doen dan wachten en zien wat de morgen ons zou brengen.

Voordat we naar bed gingen, belde mama het ziekenhuis nog even voor de laatste stand van zaken. Een verpleegster zei dat ze haar nu niet te woord kon staan omdat er een noodgeval was. Ze zou terugbellen. Pas later hoorden wij dat papa dat noodgeval was.

Toen de verpleegster terugbelde, vroeg ze mijn moeder onmiddellijk naar het ziekenhuis te komen. Mijn broer, Lewis, en een van mijn zussen, Rebecca, zeiden dat ze met haar mee zouden gaan. Moe en bezorgd maakte ik mij klaar voor de nacht, maar toen ik in bed lag, zei de Geest tegen mij: 'Sta op, je moet ook naar het ziekenhuis.'

Ik negeerde de stem, maar het werd weer gezegd, dit keer indringender, en ik gaf er gehoor aan. Toen we bij het ziekenhuis aankwamen, zei mama: 'Ik ga kijken hoe het met papa is. Ik ben zo terug.'

Ze bleef lang weg. Toen ze eindelijk terugkwam, zei ze: 'Ik wil niet dat jullie je vader in deze toestand zien. Hij zou het vreselijk vinden als jullie hem zo zagen.'

We protesteerden heftig, maar ze veranderde niet van gedachten. Ze zei: 'Nee, herinner je je vader zoals hij was.'

Mama kon toch zeker niet bedoelen dat papa ging sterven! De schrik sloeg mij om het hart. Toen viel mijn oog op de bijbel die op tafel lag. Ik pakte hem op en begon te lezen. Er was één vers dat eruit sprong: 'Ik word naar twee kanten getrokken: ik verlang heen te gaan om met Christus te zijn, want dat is verreweg het beste' (Willibrord-vertaling, Filippenzen 1:23).

Ik droomde dat papa in de deuropening stond, in het wit gekleed. Hij hilde, maar ik wist dat hij gelukkig was. 'Dag, lieve kindjes', fluisterde hij.

Na dat vers gelezen te hebben wist ik dat papa moest gaan. Lewis zat te huilen in de wachtkamer. Mijn jongere zus, Rebecca, zei mij dat het haar pijn deed Lewis te zien huilen en niet bij haar vader te mogen. Mijn oudere zus, Mary-Ann, en mijn twee broers, Karl en Michael, waren nog thuis en wachtten op een bericht uit het ziekenhuis. En wat zou dat een vreselijk bericht zijn!

We zaten daar maar op de bank, huilden onze ogen rood en vielen in een onrustige slaap. Ik herinner me dat ik dacht: *Zo kan het niet eindigen. Er moet iets gebeuren om ons te laten weten dat hij ons zal missen, waaruit wij troost kunnen putten in de jaren die voor ons liggen.*

Toen ik in slaap viel, droomde ik dat papa in de deuropening stond, in het wit gekleed. Hij hilde, maar ik wist dat hij gelukkig was. Hij hief zijn hand op en fluisterde: 'Dag, lieve kindjes.'

Ik wilde niet dat hij wegging, maar ik schrok plotseling wakker en weg was hij. Hij is later die nacht gestorven.

Ik werd de volgende ochtend wakker in mijn eigen bed. Het drong nauwelijks tot me door dat wij 's nachts door vrienden waren thuisgebracht. Ik ging rechtop zitten en keek mijn kamer rond. Ik wist dat er iets mis was, en toen wist ik het weer: papa was vannacht overleden. Ik zakte terug in mijn kussen, dat al nat was van mijn tranen, en begon weer te huilen.

De dagen na de begrafenis waren het moeilijkst: de tafel dekken met maar zeven borden, mijn moeder 's nachts zachtjes horen huilen, zijn lege stoel. Waar was de vader van wie ik zoveel hield? Toen herinnerde ik mij mijn droom van zijn afscheid in tranen, en de tekst: 'Ik verlang heen te gaan om met Christus te zijn, want dat is verreweg het beste'.

Ja, hij zou bij ons zijn in de geest als we hem nodig hadden, onze herinneringen aan hem zouden ons veel troost schenken. Te weten dat hij bij Christus was, maakte het makkelijker voor mij om mijn verdriet te dragen. □

HET LAATSTE AVONDMAAL

'En toen het uur aangebroken was,
ging Hij aanliggen en de apostelen
met Hem. (...) En Hij nam een

brood, sprak de dankzegging uit, brak het en gaf het hun, zeggende: Dit is mijn lichaam, dat voor u gegeven wordt; doet dit tot mijn gedachtenis. Evenzo de beker, na de maaltijd, zeggende: Deze beker is het nieuwe verbond in mijn bloed, die voor u uitgegoten wordt. Doch zie, de hand van hem, die Mij verraadt, is met Mij aan de tafel. (...) En zij begonnen er onder elkander over te twisten, wie van hen het wel kon zijn, die dat

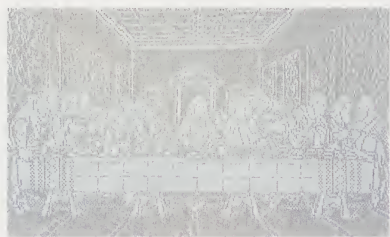
FOTOGRAFE: MELANIE SHUMWAY

zou doen' (Lucas 22:14–23). ✦ In de loop der jaren hebben veel kunstenaars met veel verschillende expressievormen de consternatie uitgebeeld die onder de twaalf apostelen ontstond na de aankondiging van de Heiland dat een van hen Hem zou verraden. ✦ Sommige kunstenaars hebben Leonardo da Vinci's beroemde vijftiende-eeuwse schilderij (rechts) gekopieerd. ✦ Het porseleinen exemplaar (boven) is in 1985 in Italië gemaakt. Het is een stuk uit een beperkte oplage, en is een meter breed, 38 cen-

timeter hoog en 40 centimeter diep. ❖ Het gehaakte kunstwerk (*onder*) is het werk van de kunstenaress Veda Andreasen uit Midvale (Utah). Het meet ongeveer 152 centimeter in de hoogte en 183 in de breedte, en het

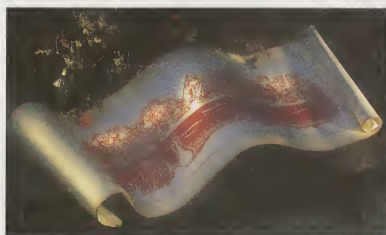
kostte de kunstenaress tien jaar om het te voltooien. ❖ De Navajo-kunstenaar en teruggekeerde zendeling Harrison Begay jr. uit Santa Clara (New Mexico) heeft het dramatische moment tijdens het laatste avondmaal weergegeven in een aardewerk sculptuur (*boven*). Elke figuur is met de hand

met polijststenen opgewreven. In de ongepolijste delen zijn subtiele gezichtsuitdrukkingen en gebaren te zien. ♣

Het wandkleed van papier en zijde (rechts), 114 centimeter in lengte, eveneens gebaseerd op het meesterwerk van da Vinci, is gemaakt door Chang Yun Szu, een kerklid uit Taipei (Taiwan). ♣

Alle hier getoonde kunstwerken maken deel uit van de verzameling van het Museum voor kerkgeschiedenis en kunst in Salt Lake City (Utah). □

DE GENADE VAN DE HEER

Ouderling Gene R. Cook

van de Zeventig

Er kan geen heerlijker manier zijn om Pasen te vieren dan onze hoop meer op Jezus Christus te vestigen.

Een jonge vriend van mij bekende tijdens een aanbevelingsgesprek dat hij wat problemen had met het naleven van de geboden. Hij meende echter dat het ernstige zonden waren. Hij had zich door Satan laten overtuigen dat hij geen goed mens was en niet de macht had om zijn zwakheden te overwinnen. Hij voelde zich overweldigd door de moeilijkheden en problemen van het leven en was de gemoedsrust kwijt die een discipel van Christus meestal voelt.

'Ik weet dat Christus ons van onze zonden verlost heeft,' zei mijn vriend, 'maar hoe zit het dan met al die andere moeilijkheden in mijn leven?'

Ik probeerde hem gerust te stellen en vertelde hem dat Christus niet alleen was gestuurd om ons te helpen de wonden van overtreding en zonde te genezen, maar ook om onze smarten en schuld te dragen (zie Mosiah 14:4-5, 11; Alma 24:10); dat hij behalve 'pijnen en smarten en allerlei verzoeken' te doorstaan, ook 'de pijnen en krankheden van Zijn volk' en 'de dood' op zich nam, 'opdat Hij de banden des doods moge verbreken, die Zijn volk binden', en hun 'krankheden (...) opdat Hij (...) zal kunnen weten, hoe

Zijn volk hulp te verlenen volgens hun krankheden' (zie Alma 7:11-12; cursivering toegevoegd).

Terwijl die jongeman en ik samen deze teksten doorlazen, werd hij enthousiast door het besef dat Christus op de een of andere manier in staat is niet alleen zonde in het algemeen op zich te nemen, maar ook verdriet, de dood, ziekte, een gebrek aan gemoedsrust, schuldgevoel en pijn. Wat een heerlijke gedachte dat Jezus Christus echt in staat is de problemen en moeilijkheden te dragen waarmee we in ons dagelijks leven geconfronteerd worden. Hij zal ons niet slechts helpen om verlost te worden op de dag des oordeels, maar zijn Vader en Hij zullen ons helpen onze alledaagse moeilijkheden te overwinnen als wij ons geestelijk inspannen en met Hen communiceren.

Een schriftuurlijk woord voor dit vermogen om de beproevingen van de wereld door de liefde van God te overwinnen, is *genade*. Het woord *genade* is moeilijk te definiëren. De beste definitie die ik ken is misschien 'de macht die in staat stelt', de macht die de Heer ons gegeven heeft om alles te kunnen bereiken. Wij weten dat de Heer niet alleen bereid is om ons zijn genade te geven, maar dat Hij ons geboden heeft van genade tot genade voort te gaan (zie LV 93:1-20).

Er is een tekst die erg veel indruk op me heeft gemaakt. Daarin wordt gesproken van 'voor eeuwig de goedertieren-

heid van [de] Here (...) en alles, wat Hij overeenkomstig Zijn goedheid en goedertierenheid op [de mens] heeft uitgestort.

'In al hun kwellingen werd Hij gekweld. En de engel van Zijn tegenwoordigheid redde hen; en in Zijn liefde en medelijden verlost Hij hen, schraagde hen, en droeg hen alle dagen van ouds' (Leer en Verbonden 133:52-53).

Het lijkt duidelijk dat de Heer gekweld wordt *iedere keer* dat wij gekweld worden, dat Hij engelen zal sturen om ons te helpen, en dat Hij ons in zijn liefde dagelijks helpt, of wij dat nu zelf weten of niet. Hoe dankbaar moeten wij in ons hart niet zijn voor de genade van de Vader en van de Zoon.

Sommigen van ons beseffen misschien niet, en dat was bij mijn jonge vriend aanvankelijk ook het geval, wat een geweldige zegening het kan zijn om die macht die in staat stelt, of die genade, te hebben. Maar naarmate we leven volgens de beginselen die ons er toegang toe verschaffen, zullen we dat steeds meer gaan begrijpen. Ik wil vier van die beginselen graag met u doornemen.

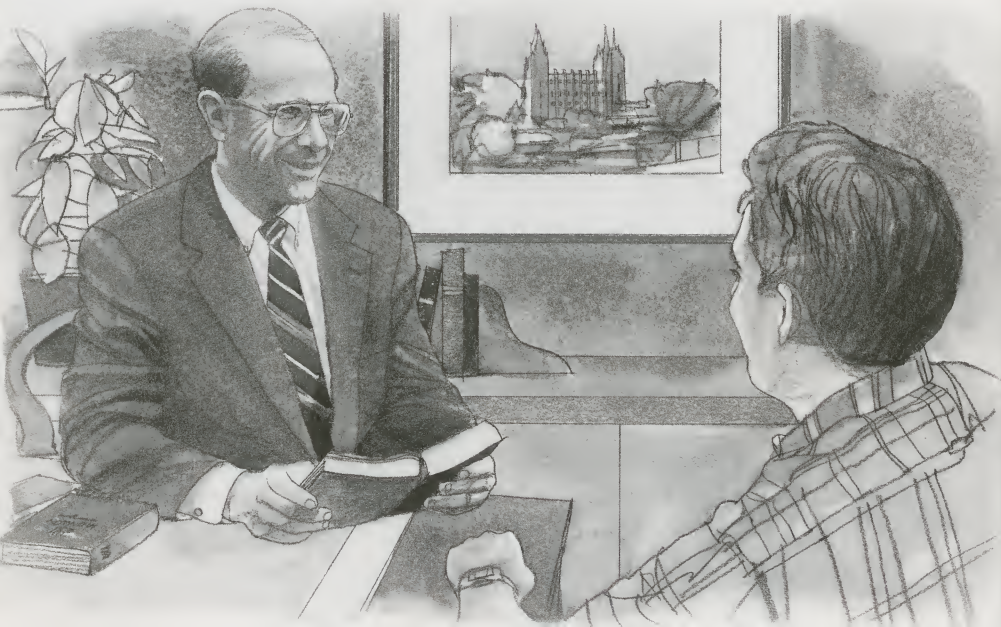
1. *Geloof in de Heer Jezus Christus.*

Christus' uitspraak toen Petrus op het water had gelopen en vervolgens was gezonken, was heel duidelijk: 'Kleingelovige, waarom zijt gij gaan twijfelen?' (Matteüs 14:31.)

Op het moment dat Petrus begon te twijfelen, sneed hij zichzelf af van de macht die hem ondersteunde toen hij op het water liep. Hoe vaak snijden wij onszelf bij het bidden om hulp niet af van de macht van God door twijfels of door angst?

Aan de andere kant is de Heer ook duidelijk over de positieve resultaten van geloof: '(...) door wie wij ook de toegang hebben *verkregen [in het geloof] tot deze genade*, waarin

Terwijl we samen deze teksten doorlazen, werd hij enthousiast door het besef dat Christus op de een of andere manier in staat is niet alleen zonde op zich te nemen, maar ook verdriet, de dood, ziekte, een gebrek aan gemoedsrust, schuldgevoel en pijn.

wij staan, en roemen in de hoop op de heerlijkheid Gods' (Romeinen 5:1-2; cursivering toegevoegd).

2. Nederigheid en een bekeerlijk hart.

Ons is gezegd: '(...) de nederigen geeft [God] genade' (Jakobus 4:6; cursivering toegevoegd).

De Heer onderricht datzelfde beginsel ook in een andere tekst: 'En als de mensen tot Mij komen, zal ik hun hun zwakheid tonen. Ik geef de mensen zwakheid, opdat zij nederig mogen zijn; en Mijn genade is voldoende voor allen, die zich voor Mij vernederen; want indien zij zich voor Mij vernederen, en geloof in Mij hebben, zal Ik zwakke dingen sterk voor hen doen worden' (Ether 12:27; cursivering toegevoegd).

Door onszelf te vernederen en ons te bekeren van onze zonden, nodigen wij Christus uit om onze geest te verheffen en ons met de moeilijkheden van het leven te helpen. Maar tegelijkertijd moeten wij leren om ons blijmoedig in alles te onderwerpen aan de wil van de Heer.

De problemen waarmee mijn jonge vriend geconfronteerd was, zijn niet ongebruikelijk. Soms denken heiligen de laatste dagen dat zij aan dergelijke beproevingen ontkomen door lid van de kerk te zijn. Maar volgens mijn ervaring hebben zij net zoveel van dergelijke beproevingen als anderen, zo niet meer. Waarom? Omdat de Heer van hen houdt.

De volgende woorden uit Leer en Verbonden 95:1-2 zijn bijzonder krachtig: '(...) die Ik liefheb, kastijd Ik ook, opdat hun zonden mogen worden vergeven; want met de kastijding bereid Ik in alle opzichten een weg tot hun bevrijding uit verzoeking; en Ik heb u liefgehad -

'Daarom moet gij noodzakelijk worden gekastijd.'

Die goddelijke reden waarom de Heer ons kastijdt, is opdat wij vergeving mogen ontvangen. Ik ben blij te weten dat Hij altijd een manier voor mij bereidt om verlost te worden, en dit is voor mij weer een bevestiging dat, hoewel ik het in mijn beproevingen misschien niet beseft heb, Hij mij liefhad.

De Heer beklemtoont ook wat een belangrijke rol bekeering speelt in het verkrijgen van genade:

'En moge God in zijn grote volheid geven, dat de mensen tot bekeering en goede werken mogen worden gebracht, opdat zij volgens hun werken wederom genade voor genade mogen ontvangen' (Helaman 12:24; cursivering toegevoegd).

Om die macht van de genade te krijgen, moeten wij ons

bekeren. En er kan geen twijfel over bestaan dat wij dat voortdurend moeten doen.

Om dat te doen, zult 'gij (...) Mij als offerande een gebroken hart en een verslagen geest offeren. (...)

'Daarom, wie zich ook bekeert en als een kindeke tot Mij komt, zal Ik ontvangen (...) bekeert u daarom en komt tot Mij, gij eindigen der aarde, en wordt zalig' (3 Nephi 9:20, 22).

3. Breng offers, doe alles dat in uw vermogen ligt.

We moeten alles doen wat in ons vermogen ligt. Dan kan de genade van God een rol gaan spelen in ons leven.

'Want wij schrijven naarstiglijk om onze kinderen, en ook onze broeders, er toe te brengen in Christus te geloven, en om met God te worden verzoend; want wij weten, dat wij na alles, wat wij kunnen doen, slechts door genade zalig worden' (2 Nephi 25:23; cursivering toegevoegd).

Wat een heerlijk beginsel is dat om te begrijpen, dat de hulp die de Heer ons geeft - of we nu man, vrouw of kind zijn - niet gebaseerd is op wat wij weten, zelfs niet op wat wij de Heer kunnen bieden, maar op de voorwaarde dat wij alles geven wat wij onder onze omstandigheden kunnen geven.

4. Gehoorzaam de geboden.

Er zijn veel teksten waarin staat dat we de geboden moeten onderhouden. Je hoeft niet meteen volmaakt te zijn om een antwoord te krijgen op je geboden, maar je moet wel nederig van hart zijn en je best doen om de geboden te onderhouden. Dan zal de Heer helpen.

'Want indien gij Mijn geboden onderhoudt, zult gij van Zijn volheid ontvangen, en in Mij worden verheerlijkt, zoals Ik in de Vader ben verheerlijkt; daarom zeg Ik u: Gij zult genade op genade ontvangen. (...)

'Hij, die Zijn geboden onderhoudt, ontvangt waarheid en licht, totdat hij in waarheid is verheerlijkt, en alle dingen weet' (LV 93:20, 28; cursivering toegevoegd).

Moge de Heer ons zegenen naarmate wij de ware betekenis van Pasen overdenken, en mogen wij, op onze beurt, inzien wat een grote zegening Hij over ons heeft uitgestort door middel van zijn Zoon. Met Pasen kan er geen heerlijker verlangen zijn dan onze hoop meer op Jezus Christus te vestigen, die waarlijk tot ons zegt: 'Zie, Ik sta aan de deur en Ik klop. Indien iemand naar mijn stem hoort en de deur opent, Ik zal bij hem binnenkomen en maaltijd met hem houden en hij met Mij' (Openbaring 3:20). □

EEN NIEUWE AANPAK

Ik besloot dat het tijd was dat ik een eigen getuigenis kreeg.

Shauna Robinson

Toen ik nog naar het voortgezet onderwijs ging, besloot ik dat het tijd was dat ik een eigen getuigenis kreeg, in plaats van te blijven steunen op het getuigenis van mijn ouders.

Ik wist niet goed hoe ik het moest doen. Zo gebeurde het dat ik op een avond voor mijn bed knielde en de Heer vroeg mij te vertellen of het evangelie waar was of niet. Vervolgens sprong ik in bed en ging slapen.

Dat hield ik enkele dagen vol. Ik hoef waarschijnlijk niet te vertellen dat ik geen getuigenis aan het krijgen was.

Ik besloot een andere aanpak te gebruiken. In plaats van alleen maar te bidden en vervolgens in bed te kruipen, zou ik bidden en op mijn knieën wachten op het antwoord. Het kwam niet.

Ik moest iets doen. Ik had net het Boek van Mormon uitgelezen. De mensen waarover ik had gelezen, deden niet anders dan een getuigenis krijgen. Het leek gewoon niet eerlijk dat ik geen antwoord kreeg. Wat deed ik nou verkeerd?

Toen las ik op een avond Leer en Verbonden 9:7: 'Zie, gij hebt het niet begrepen; gij hebt verondersteld, dat Ik het u zou geven, als gij U er niet verder over zoudt bekommeren, dan alleen Mij te bidden.'

Daardoor besepte ik toen dat ik het verkrijgen van een getuigenis helemaal verkeerd had aangepakt. In plaats van te verwachten dat het me werd gegeven, moest ik het zelf gaan zoeken.

Ik zocht alle verwijzingen op die ik over getuigenis kon vinden, praatte er met mijn bisschop over, en met mijn ouders en veel andere mensen.

Toen ik eenmaal gestudeerd en gevast had, bad ik en vroeg de Heer me te helpen achter de waarheid te komen. Mijn getuigenis begon te groeien.

Maar ik had het verkeerd toen ik meende dat mijn eerste gebed niet verhoord was. Leer en Verbonden 9:7 was waar ik eigenlijk om had gebeden. Hoewel dat geen getuigenis was, stond er wél in hoe ik er zelf een kon krijgen. □

'TOEN KON IK MIJ MIJN SMARTEN NIET MEER HERINNEREN'

Craig A. Cardon

Waarom herinner ik mij mijn zonden nog?" vroeg de vrouw die in mijn kantoor zat. Ze was in de war, maar had een oprecht verlangen om dit te begrijpen.

Destijds was ik zendingspresident, en deze zuster was gekomen om mijn raad te vragen in een aangelegenheid die haar al lange tijd dwars zat.

Ze vertelde me dat ze jaren geleden een ernstige zonde had begaan. Ze had die destijds aan de desbetreffende priesterschapsleider bekend en had zijn raad opgevolgd inzake het vragen om vergeving aan de Heer, de kerk, en de betrokken personen. Ze had haar leven gebeterd en gehoorzaamde nu de geboden. Toch moest ze af en toe nog denken aan wat ze gedaan had.

'De Heer heeft gezegd dat wij vergeven worden als we ons bekeren,' zei ze. 'En Hij zou zich onze zonden niet meer herinneren. [Zie Leer en Verbonden 58:42.] Maar ik herinner mij mijn zonden nog, dus dat moet betekenen dat ik

Wij kunnen, net als Alma de jonge, gekweld worden door de herinnering aan onze zonden, maar die smarten kunnen worden weggenomen door de verzoening van de Heiland.

FOTOGRAFIE: PHIL SHURTLIFF (GEPOSEERD DOOR FOTOMODELLEN)

me niet volledig bekeerd heb en de Heer me niet volledig vergeven heeft. Wat kan ik nog meer doen? Hoe kom ik er nu ooit achter of de Heer me vergeven heeft?

Ik stelde haar enkele vragen en raakte ervan overtuigd dat ze oprecht was en bereid te gehoorzamen en zich te bekeren. Toen vroeg ik haar om de Schriften te pakken. Samen lazen we de geboden van de Heer om elkaar te vergeven en alle mensen te vergeven. Ik zei haar dat als we elkaar moeten vergeven, we ook onszelf moeten vergeven.

Ze aanvaardde het beginsel van anderen vergeven, maar had moeite met het denkbeeld dat ze zichzelf moest vergeven. Andere teksten riepen soortgelijke reacties bij haar op. Ze gaven haar geen troost.

Vervolgens lazen we over het beginsel geloof in Jezus Christus. Hoewel ik stilletjes had gebeden dat de Heer ons gesprek zou leiden, was ik me er nog niet van bewust dat de Geest ons al gauw met kracht iets zou leren. Ik voelde dat ik het Boek van Mormon moest pakken en hoofdstuk 36 van het boek Alma opslaan. Dat was het hoofdstuk dat ik bij mijn individuele studie aan het lezen was.

Ik vroeg haar om voor te lezen wat Alma de jonge tegen zijn zoon Hela-

man had gezegd: 'En toen ik aldus werd gefolterd en gekweld door de herinnering aan mijn vele zonden, zie, toen werd ik tevens indachtig, dat ik mijn vader tot het volk had horen profeteren aangaande de komst van een zekere Jezus Christus, een Zoon van God, om voor de zonden der wereld verzoening te doen' (vers 17). Die tekst klonk alsof hij vooral aan haar gericht was! Het was interessant dat Alma bij het zich herinneren van zijn zonden zich ook de verzoening herinnerde.

Ze las verder: 'Toen mijn geest door deze gedachte werd bezielde, riep ik in mijn hart: O, Jezus, Gij Zone Gods, wees mij, die vol bittere gal is en door de eeuwige ketenen des doods omvangen, genadig!' (Vers 18.) De noodkreeten van deze zuster waren gelijk aan die van Alma!

Toen las ze vers 19: 'En zie, toen ik dit dacht, kon ik mij mijn [zonden] niet meer herinneren.'

Mijn ogen werden naar de tekst getrokken. Ze had het verkeerd voorgelazen! Er stond niet *zonden*. Ik vroeg haar om het vers nog een keer te lezen. De Geest fluisterde mij in dat ze op het punt stond een antwoord te krijgen op de vraag die haar zo gekweld had.

Zonder haar ogen op te slaan, las ze in stilte het vers nog een keer door. Haar ogen vulden zich met tranen toen

ze het ineens besepte. Zachtjes, zich met moeite inhoudend, las ze nu hardop: 'En zie, toen ik dit dacht, kon ik mij mijn *smart*en niet meer herinneren; ja, ik werd niet langer door de herinnering aan mijn zonden gekweld' (cursivering toegevoegd).

Haar ogen waren nu niet gevuld met tranen van verdriet, maar van vreugde, van begrip en aanvaarding.

In de jaren na die ontroerende ervaring heb ik verscheidene malen de vreugde gemaakt aanwezig te zijn wanneer de Heer iemand zegende met een begrip van deze beginselen.

Die ervaringen – en Alma 36 – hebben mij duidelijk gemaakt dat wij vergeven worden als wij ons oprecht bekeren en geloof oefenen in de Heer en in de verzoening. Misschien zullen we ons van tijd tot tijd onze zonden nog herinneren; maar als we ook denken aan het feit dat de verzoening echt heeft plaatsgevonden, dan zullen we ons onze *smart*en niet meer herinneren. We zullen niet meer 'gekweled' worden door de herinnering aan onze zonden.

Dan kunnen wij ons voelen als Alma: 'En o, hoe groot was mijn vreugde en welk een wondervol licht zag ik; ja, mijn ziel was vervuld van vreugde, juist zo buitengewoon groot als mijn smart was geweest!' (Alma 36:20.) □

Gemeente Antwerpen gesplitst

Onder de leiding van regionaal vertegenwoordiger Jack van Oudheusden en zendingspresident Bruce Barrett is op 24 januari 1993 de Gemeente Antwerpen gesplitst. De beide gemeenten vergaderen in hetzelfde gebouw. Districtspresident Jo Buysse legde de volgende gemeentepresidiums ter steunverlening voor:

Gemeente Antwerpen 1

President: Gilbert Staepels

Eerste raadgever: Paul Wouters

Tweede raadgever: Eric Roos

Antwerpen 1 vergadert van 9.00 tot 12.00 uur

Gemeente Antwerpen 2

President: Camiel Debaene

Eerste raadgever: Jacques Rumes

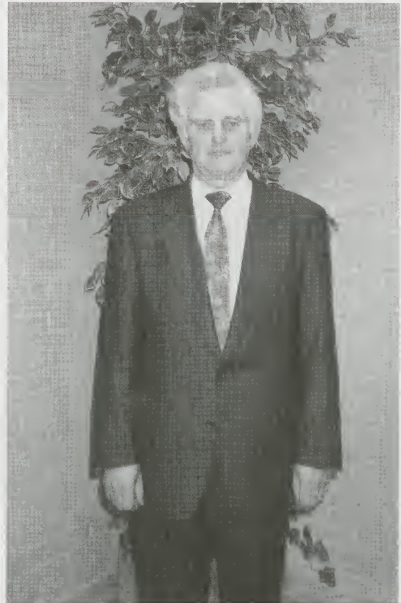
Tweede raadgever: Marc Schiltz

Antwerpen 2 vergadert van 13.00 tot 16.00 uur.

President Staepels van Antwerpen 1.

President Debaene van Antwerpen 2

Mormonen op kuistocht

De «heiligen der laatste dagen» ruimen uit geloofsovertuiging de Mechelse straten op

Iedereen noemt ze «mormonen», maar zelf verkiezen ze de naam «heiligen der laatste dagen». In Mechelen houden de heiligen zich bezig met een intensieve en langdurige opruimactie. De vijanden van de sluijstochters zijn op pad.

Op een grauwe maandagochtend zijn drie heiligen der laatste dagen aan het werk in de buurt van het Rode Kruisplein in Mechelen. De mannen, twee

Amerikaanse zendingen en Ivo Mariën, Mechelaar en zendingsleider, hebben het plein al helemaal uitgekamd. Op handen en voeten zijn ze tussen de struiken gekropen om toch maar

het laatste weggegooide blikje te pakken te krijgen. Vier volle vuilniszakken zijn het resultaat van de schoonmaakactie. We kunnen onze ogen niet geloven als we zien wat de Mechelaars allemaal tegen de grond keilen.

Een vreemde verzameling

Vervolgens nemen de drie mannen ons mee naar de oevers van de Dijle, naar de plaats waar ooit de Winketbrug gelegen heeft. Onder de huidige moderne brug hebben ze al een berg afval bij elkaar geraapt. Een houten deur, twee autobumpers, afgedankte spaanderplaten,

plastic zakken met een ondefinieerbare inhoud en een hoop papier, karton en blikjes.

«We openen altijd de zakken die dichtgebonden zijn. We zoeken dan naar aanwijzingen om de politie te helpen de sluijstochters op te sporen. Bovendien zijn we bang dat we ooit een lijk zouden vinden», zegt Ivo Mariën.

Het afval dat ze vanochtend verzameld hebben en nog zullen verzamelen, brengen ze bij elkaar naast het basketbalterrein op het Rode Kruisplein. Een vrachtwagen van de reinigingsdienst van de stad Mechelen

komt na de middag het hele zoetje ophalen. Sinds 21 september zijn de heiligen der laatste dagen in en rond Mechelen aan het werk. Elke maandagvoormiddag ruimen enkele mannen en vrouwen in een hoekje van Mechelen het afval op of wroeten ze in grachtkanten zonder dat ze daar één frank vergoeding voor krijgen. En het ziet er naar uit dat de laatste dagen van hun schoonmaakactie nog lang niet in zicht zijn.

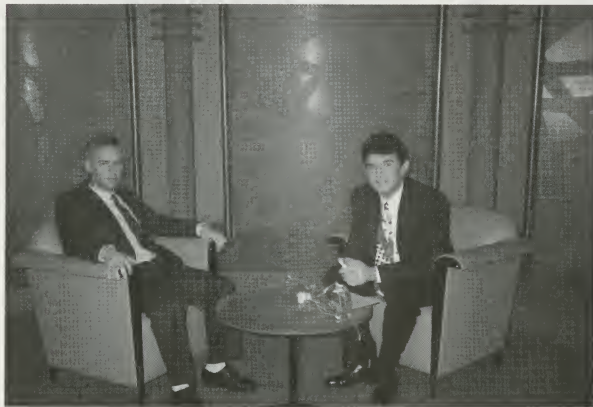
Jan LAUWERS

Lees verder over de schoonmaakactie op blz. 28

Jos Peeters

'Mormonen op kuistocht' is een van de krantekoppen waaronder zendingsleider Ivo Mariën en de voltijdzendingen van Mechelen nu al enkele maanden regelmatig de lokale — en ondertussen ook nationale — pers halen met hun schoonmaakactie. Hun 'kuistocht' heeft betrekking op de wekelijkse schoonmaakbeurt waaraan zij straten, bossen en pleinen in het Mechelse onderwerpen. Het project kan rekenen op de steun van het stadsbestuur, de milieuraad en de reinigingsdiensten van Mechelen, op de sympathie van vele Mechelaars, en op ruime belangstelling in de media. Zo werd broeder Mariën, naar aanleiding van dit initiatief, op zondag 17 januari op de commerciële Vlaamse TV-zender VTM geïnterviewd, overigens niet alleen over deze actie, maar ook over de kerk in het algemeen.

Ivo Mariën (links) met presentator Luc Appermont na afloop van de uitzending.

Dit succesverhaal begint op 7 juli 1992. Broeder Mariën, zendingsleider van de Gemeente Mechelen, ergert zich al geruime tijd aan de rommel die, vooral in de buitenwijken van de stad, illegaal gestort wordt. Hij schrijft het schepencollege aan met het voorstel op vrijwillige basis bepaalde delen van de stad schoon te maken. Aanvankelijk komt er geen reactie, maar begin september is het dan zover: het stadsbestuur vindt het een sympathiek voorstel en is bereid materiële steun te verlenen.

En dus trekken iedere maandagochtend 4 à 6 zen-

delingen, meestal onder leiding van broeder Mariën, naareen afgesproken plek en onderwerpen ze die buurt aan een grondige schoonmaakbeurt. 'Telkens weer staan we verbaasd over wat we allemaal vinden,' zegt broeder Mariën. 'Het gaat om hopen papier, plastic, blik, hout, stenen, ijzer, glas en allerlei chemische afval; maar ook oud meubilair, deuren en ramen, en zelfs TV's, fietsen,

vuilblikken en borstels. De schepen van openbare werken en milieu krijgt om de drie maanden een lijst met de plaatsen waar wij op maandagochtend zullen werken. Tegen de middag haalt de reinigingsdienst dan de gevulde zakken op die plaatsen op. Een eenvoudig telefoontje volstaat om grotere stukken ter plaatse te laten ophalen. De afspraak met het stadsbestuur is dat wij niet in

en het *Laatste Nieuws*, was er het interview met zendingspresident Barrett in het radio-programma 'Het vrije westen' op BRT1. Op zondag 17 januari werd Ivo Mariën in het populaire praatprogramma 'Luc' van de commerciële TV-zender VTM door presentator Luc Appermont ondervraagd over de 'mormonen' en hun 'zuiveringswoede'.

President Barrett wil dit

Met steden zoals Roeselare en Hasselt lopen de onderhandelingen nog.

Het resultaat van deze actie is dat zowel broeder Mariën als de voltijdzendingen op straat herkend en aangesproken worden. De mormoonse gemeenschap wordt daardoor in een positief daglicht gesteld, wat bleek uit een dankbrief die Ivo Mariën van de leefmilieugroep Industriezone Me-

De zendingen die Mechelen schoon houden.

bromfietsen, autobumpers, afgedankt sanitair, wasmachines, een autowrak, en — reeds tweemaal — kadavers van schapen. Dichtgebonden zakken maken we open. Je weet maar nooit of de een of andere crimineel bezwarende bewijslast in een vuilniszak heeft weggegooid.'

Broeder Mariën is bijzonder tevreden over de samenwerking met de stad: 'Het stadsbestuur steunt ons project volledig en voorziet ons van vuilniszakken, handschoenen, steekpriemen,

het centrum van Mechelen werken en ook privé-eigendom ongemoeid laten. Toch hebben wij de toestemming om eigenaars van terreinen, waarop afval ligt, om uitleg te vragen, en verdachte zaken te signaleren en aan de politie door te geven.'

Zowel broeder Mariën als zendingspresident Bruce Barrett zijn opgetogen over de weerklank die dit dienstbetoonproject vindt in de media. Na artikelen in kranten als *De Mechelaar*, *De Morgen*, *De Gazet van Mechelen*

dienstbetoonproject graag uitbreiden tot andere Vlaamse steden en spoorzendingsleiders en zendingen aan om de nodige contacten te leggen. Niet alle steden blijken echter even enthousiast te reageren als Mechelen. Misschien beschouwen zij een dergelijk aanbod van vrijwilligers wel als een blaam op hun stad. In ieder geval was het Rijksarchief te Beveren wel gelukkig met het aanbod. Daar hebben de zendingen van Sint-Niklaas het domein helemaal opgeknapt.

chelen-Zuid onlangs ontving.

Op de vraag hoelang hij ermee wil doorgaan, antwoordt broeder Mariën: 'Alleszins een heel jaar; daarna evalueren we de resultaten. Werk blijft er voorlopig voldoende: het is opvallend hoe snel de mensen weer rotzooi achterlaten op de plaatsen die wij hebben opgeruimd. Alleen strenge controle en hoge boetes voor wie niet voldoende respect kan opbrengen voor het milieu zullen op den duur een schoon milieu in Vlaanderen waarborgen!' <

ZENDELINGEN AAN DE SLAG BIJ HET RIJKSARCHIEF TE BEVEREN-WAAS

Toen algemeen rijksarchivaris Persoons in de krant las over de schoonmaakactie van de mormoonse zendelingen in Mechelen, nam hij contact op met broeder Jean Huysmans, verantwoordelijke voor het genealogisch filmwerk van de Genealogical Society of Utah in België en werkzaam in het rijksarchief te Beveren-Waas, met de vraag of de zendelingen het domein van het archief te Beveren een schoonmaakbeurt zouden willen geven. Het domein lag er als een wildernis bij, maar de middelen ontbraken om voor deze opknabbeurt professionele hulp in te roepen.

Zo gezegd, zo gedaan. Zendingspresident Barrett stelde de zes zendelingen van Sint-Niklaas ter beschikking en met z'n allen hadden ze toch een hele week nodig om het domein, 'twee voetbalvelden groot', op te knappen. Met zeis en tractorje werd het gras eerst gemaaid; en daarna werden de boorden en de wandelpaden aangepakt.

Na die week lag het terrein er weer keurig bij.

De eersten die woorden van lof hadden voor het werk van de mormoonse zendelingen en de geest van dienstbetoon aan de gemeenschap die ze uitstraalden, was het personeel van het rijksarchief zelf. 'Vier maanden later heeft de poetsvrouw van het archief het nog altijd over die behulpzame mormoonse zending die de lekke band van haar fiets geplakt heeft', zegt broeder Huysmans. 'Maar ook de archiefbezoekers merken het verschil en komen met vragen en complimenten. De waardering voor het puike werk op het domein van het rijksarchief is groot en komt de samenwerking met de Genealogical Society of Utah alleen maar ten goede', besluit broeder Huysmans.

Met dank aan de broeders Mariën, D'hooge en Huysmans.

(Boven) Ouderling Collins met zeis bij het Rijksarchief in Beveren-Waas.

(Onder) Ouderling Stevens op de tractor.

Zendelingen oogsten lof met muzikaal programma

‘Voor alle heiligen’ is een muzikaal programma dat in januari en februari jongstleden door een groep voltijdzendingen van het Zendingsgebied Amsterdam (Nederland) in acht steden voor leden en vrienden van de kerk gebracht is. De elf getalenteerde musici die behalve vocale stukken ook stukken voor piano en viool ten gehore brachten, kregen staande ovaties en vele lofuittingen van hun enthousiaste toehoorders.

Hendricus J.M. Hoole, de president van het zendingsgebied, legde als volgt het doel van het programma uit:

‘Slechts zelden wordt een zendingsgebied gezegend met zo’n overvloed aan uitzonderlijk getalenteerde jonge mannen en vrouwen als het Zendingsgebied Amsterdam nu heeft. Ik was van mening dat we van die bijzondere omstandigheid gebruik moesten maken door een muziekprogramma te brengen. Ik was ervan overtuigd dat dit een kans was om iets fijns voor de leden te doen als blijk van waardering voor de talrijke maaltijden en andere vriendelijke gebaren die onze zendelingen van hen krijgen. Bovendien zag ik het als een manier

waarop onderzoekers en niet-leden door muziek de geest van het zendingswerk zouden kunnen voelen. Ik gaf ouderling David Cardon, die als musicus al het nodige gepresteerd heeft en ervaring heeft met muzikale optredens, de uitdaging om een programma samen te stellen en te leiden dat van de hoogst mogelijke kwaliteit zou zijn maar toch de zendelingen niet zou afleiden van hun hoogste prioriteit in hun roeping als zending. Zijn inzet is beloond met het tot stand brengen van deze muziekavonden.’

Ouderling John Eyring,

de ceremoniemeester, gaf de aanwezigen een inzicht in de unieke omstandigheden van dit programma. Hij legde uit dat de zendelingen, die uit werkgebieden in het hele land kwamen, van Groningen tot Heerlen, slechts één dag samen hadden geoefend om zich voor te bereiden op de voorstellingen. Ouderling Mark Loutensock speelde prachtig, terwijl hij slechts een half uur samen met zijn begeleider, ouderling Cardon, had kunnen oefenen.

Maar ondanks hun korte oefenperiode waren de musici goed voorbereid op de voorstellingen, omdat zij in hun

jonge leven al veel tijd hebben besteed aan het ontwikkelen van hun talenten. De meesten van hen hebben al vanaf hun jonge jaren muziekles en kregen nog voor het begin van hun zending training aan universiteiten als Brigham Young, Northwestern, Rick's College, San Jose State, Stanford, Utah State, en de University of Nevada. Verscheidenen van hen zijn van plan carrière te maken in de muziek — hetzij als zanger of zangeres, musicus of componist.

Het programma, dat bestond uit prachtige geestelijke muziek, vond een hoogtepunt in de treffende uitvoering van het zendinglied 'Uitgekozen Hem altijd te dienen'. Voor dat nummer werden de zangers vocaal bijgestaan door alle zendingelingen van de plaatselijke zone. In zijn meesterlijk arrangement van dit lied had ouderling Cardon tussenspelletjes opgenomen die ontleend waren aan het 'Wilhelmus' en het roerende refrein van 'Stouthearted Man'.

Aan het eind van een van de voorstellingen in een overvol kerkgebouw nam president J.M. Jansen van de Ring Den Haag de tijd om het volgende tegen de zendingelingen en de toehoorders te zeggen: 'Het was fantastisch om toehoorder te zijn bij zo'n professionele tentoonstelling van talenten. Dit is een heel bijzondere avond geweest, een die voor velen van ons lang een goede herinnering zal blijven.'

Soortgelijke opmerkingen werden na een andere voorstelling gemaakt door

Zuster Karyn Easton, bijgestaan door ouderling David Cardon.

Ouderling Mark Loutensock op de viool.

Zuster Heather
Jaussi.

Kwartet, (vlnr) de ouderlingen Paul Smith, Mark Porcaro, Robert Davis, Garrick Frost.

president H. Vernes van de Ring Utrecht: 'Ik weet zeker dat de vreugde en het enthousiasme die de zendingen vanavond getoond hebben ook in hun zendingswerk aanwezig is. Dat helpt om het evangelie van Jezus Christus te verbreiden in ons land.'

In Rotterdam uitte een meisje van vijf haar vreugde over het programma als volgt: 'Ik voel me helemaal warm van binnen.' Een reactie van een lid in Amsterdam weerspiegelt die van honderden anderen: 'Ik heb nog nooit door muziek zoveel liefde, geloof en getuigenis horen uiten.'

President M.H. van der Put reageerde op het feit dat de toehoorders door het programma ontspanning en inspiratie hadden gevonden, en zei: 'Wij zijn de uitvoerenden dankbaar. Door jaren van voorbereiding waren zij in staat om een programma te brengen waar wij enorm van hebben genoten. Deze jonge mensen hebben niet alleen hun muzikale talenten vervolmaakt, maar hebben diezelfde toewijding gebruikt om te groeien in getuigenis en schriftuurkennis om andere mensen de evangelieboodschap te kunnen brengen. Wat zij in de vorm van muziek hebben gebracht, is slechts een symbool voor wat zij bereid zijn te geven en dat van veel groter belang is en veel blijvender waarde heeft. Mogen deze uitzonderlijke mannen en vrouwen, en alle zendingen, gezegend worden naarmate zij uitgaan om te onderrichten en getuigen van hun Meester, Jezus Christus.' <

Ongelooflijk dienstbetoon

Henk van Dam

Op 19 december j.l. hebben de jongemannen en jongevrouwen van de Ring Utrecht uren staan wachten voor zij werden opgehaald door de personeelswagen van de RET, de Rotterdamse vervoersmaatschappij.

De JMJV'ers wilden zo aan het eind van het jaar, aansluitend op de seminarietopdag, iets voor de gemeenschap doen, iets waar je normaliter de kans niet voor krijgt, namelijk autobussen wassen, binnen- en buitenkant.

De JMJV-leiding had de RET het plan voorgelegd en er was afgesproken dat de jongelui om 1 uur 's middags bij het kerkgebouw van Rotterdam-Noord zouden worden opgehaald. Om twee uur was er nog steeds geen bus. Maar na een paar telefoontjes reed er om drie uur dan toch een RET-bus het Oosteinde op. Toen we bij de remise aankwamen, stond het personeel

ons ongelovig aan te gapen. Ze begrepen niet wat zo'n groep jongelui nou bij hen kwam doen. Het was duidelijk dat er totaal niet op ons gerekend was. De manager verontschuldigde zich en zei dat de man met wie de af-

spraak gemaakt was 'ons waarschijnlijk uit ongelooft niet ingelicht heeft over jullie komst'. Hijzelf stond er ook van te kijken dat er nog jongemannen waren die op vrijwillige basis bussen wilden reinigen. Er werden snel wat

emmers, sponzen en zemen gehaald, waarna de jongelui aan het werk gingen.

En hoewel veel JMJV'ers weer een beetje beter begrepen waarom ze naar school gaan — het was niet echt leuk werk — kreeg men al doende toch het plezierige gevoel dat het goed is om iets voor de gemeenschap te doen. <

DE KINDERSTER

93E JAARGANG

DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

APRIL 1993

KINDEREN KLEDEN KINDEREN

June en Louis Eldredge

De ogen van de achtjarige Sarawuth Buttho begonnen te glinsteren toen hij het pakje met kleding zag. Hij draaide zich om en rende de trap op naar de woonkamer. Sarawuth woont in een paalwoning in de gemeente Ubon (Thailand). Na een paar minuten riep hij zijn vader en zei: 'Pap, ik heb nog nooit zulke kleren gezien. Kunt u me eens laten zien hoe ik ze aan moet trekken.'

Sarawuths zusje, Oranut, en haar vriendin, Chanchira Thondee, grepen hun tassen met 'kledingschatten' en renden naar Chanchira's huis om daar hun nieuwe kleren te gaan passen. Als de kinderen in Bangkok alleen maar de glimlach op Oranuts gezicht hadden kunnen zien, of het enthousiasme waarmee Chanchira in haar geplooid lavendelblauwe jurk schoot, of hoe leuk Sarawuth eruit zag in zijn eerste witte overhemd met stropdas, dan zou dat meer dan genoeg zijn als dank voor de geschenken.

De jeugdwerkinderen in de Engelstalige gemeente in Bangkok (Thailand) hadden gehoord dat hun broeders

en zusters in de regio Issan (Thailand) erg arm waren. Ze wisten dat ze haast geen kleding hadden om te dragen. Ze wisten ook dat de enige kleding die deze kinderen hadden hun schooluniform was. Ze hadden zelfs geen zondagse kleren.

De jeugdwerkinderen in Bangkok, aangemoedigd om hun naasten op alle mogelijke manieren te dienen, startten een project om de kleding die zij konden missen, aan de kinderen in de regio Issan te geven. Ze namen de kleding mee naar het jeugdwerk. De leidsters zorgden ervoor dat alles heel, schoon en gestreken was. Er werd voor ongeveer twintig kinderen kleding ingezameld. Alles werd in plastic zakken gestopt en iedere zak kreeg een label met de maat en leeftijd erop.

De zendelingen in de regio Issan die de 'pakjes van liefde' hadden uitgedeeld, konden na afloop een paar verhalen vertellen waaruit grote dankbaarheid sprak:

De driejarig Uthaiwan woont met haar vader en moeder in een kleine kamer naast het installatiebedrijf waar haar

FOTOGRAFEN: JUNE EN LOUIS ELDREDGE

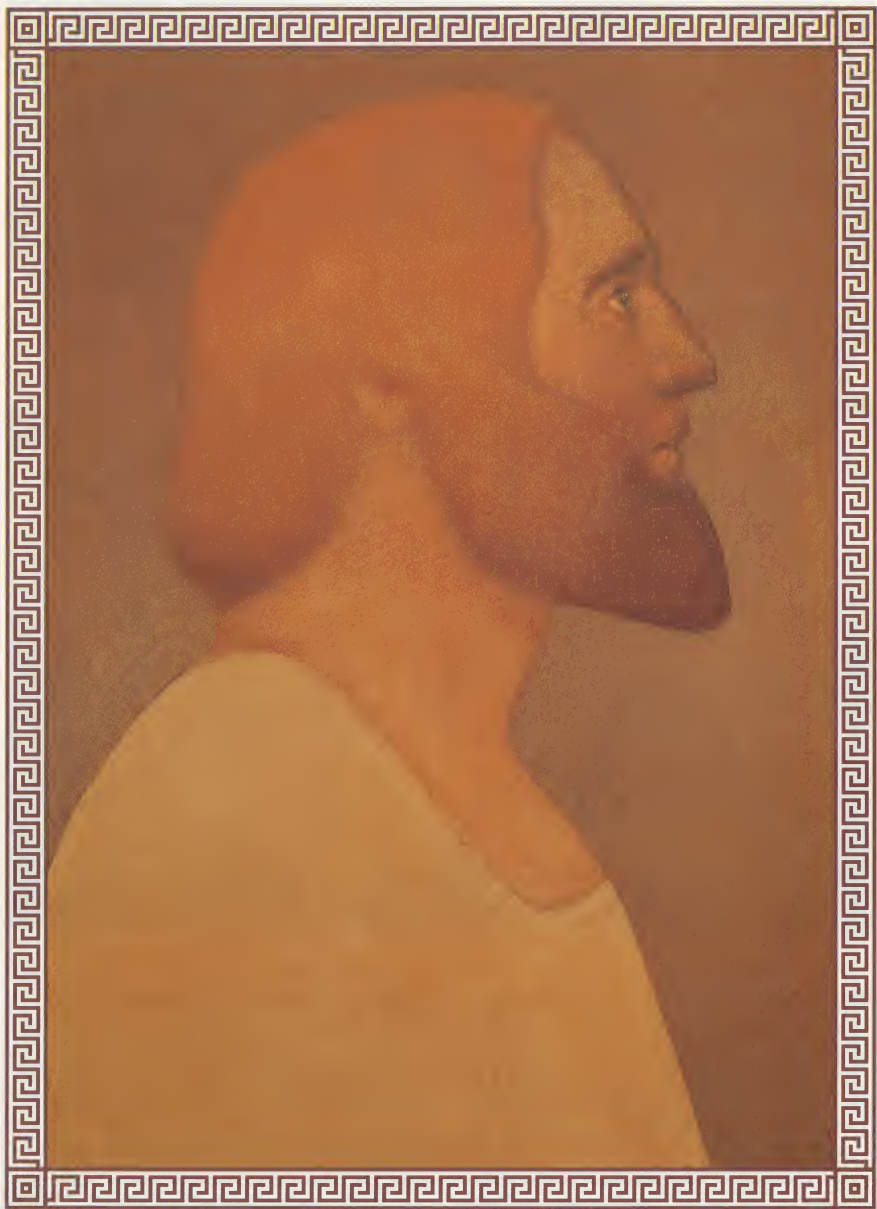
vader als monteur werkt. Meestal is ze erg verlegen, maar Uthaiwan danste lachend door de kamer toen ze de gele jurk zag die in haar pakje zat.

In de gemeente Srisaket kregen twee meisjes van acht ieder een jurk op de dag dat zij hun doopgesprek hadden. Ze waren blij dat ze na hun doop in die mooie nieuwe jurken op de foto konden.

Een tiener had een paar schoenen gegeven die ze niet meer droeg omdat ze te klein waren. Nu waren ze voor

zuster Pongsuwan, moeder van drie kinderen. 'Wil je Assepoester zijn?', vroeg broeder Dang toen hij voor haar knielde en haar de schoenen aandeed. De schoenen pasten precies. Zuster Pongsuwan danste van plezier en vertelde iedereen dat ze nog nooit een paar schoenen had gehad!

De liefde van de jeugdwerkkinderen in Bangkok voor hun jonge broeders en zusters werd vele malen beloond met een blijde glimlach en warme 'bedankjes'. Kinderen lieten hun hart spreken voor kinderen. □

ILLUSTRATOR GARY SMITH

JEZUS CHRISTUS

Onze Heiland en Verlosser

President Ezra Taft Benson

'Hij zal worden genoemd: Jezus Christus, de Zoon van God, de Vader des Hemels en der aarde, de Schepper aller dingen' (Mosiah 3:8).

Het fundamentele beginsel van onze godsdienst is geloof in de Heer Jezus Christus. Alleen Hij kan ons de hoop en de kracht geven om boven onze zwakheden uit te stijgen.

Jezus Christus was en is de Here, de Almachtige. Hij is de Eniggeboren Zoon in het vlees. Hij was de almachtige Schepper van de hemelen en de aarde. Hij is de bron van het leven en het licht van alle dingen. Zijn woord is de wet waardoor alles in het heelal wordt bestuurd.

Hoewel Hij Gods Zoon was, werd Jezus blootgesteld aan alle moeilijkheden van het leven zoals 'verleidingen (...) honger, dorst en vermoeidheid' (Mosiah 3:7).

Hij leed de pijnen van alle mensen in Getsemane. 'Want zie, Ik, God, heb deze dingen voor allen geleden, opdat zij niet zouden lijden, indien zij zich wilden bekeren;

'Welk lijden Mij, God, de Grootste van allen, van pijn deed sidderen en uit iedere porie bloeden, en zowel lichamelijk als geestelijk deed lijden' (Leer en Verbonden 19: 16, 18).

Hij gaf zich over aan de vernederingen en beledigingen

van zijn vijanden, zonder zelfs maar te klagen of terug te slaan.

En ten slotte verdroeg Hij de geseling en de vreselijke schande van de kruisiging. Toen pas gaf Hij zich vrijwillig over aan de dood.

'Niemand ontleemt het [mijn leven] Mij, maar Ik leg het uit Mijzelf af. Ik heb macht het af te leggen en macht het weder te nemen' (Johannes 10:18). Omdat Hij de macht had om de dood te overwinnen, zal de hele mensheid worden opgewekt.

Ik getuig in alle nederigheid dat Hij nog steeds dezelfde liefhebbende, mededogende Heer is als toen Hij over de stoffige wegen van Palestina ging. Hij onderhoudt nauw contact met zijn dienstknechten hier op aarde. Hij houdt van ons allen. Hij leeft – onze Heer, Meester, Heiland, Verlosser en God.

God zegene ons dat wij Hem zullen aanvaarden, Hem zullen aanbidden en Hem zullen volgen. □

(Aangepast overgenomen uit De Ster van december 1990.)

EEN LAM DAT BRANDON HEETTE

Lois J. Funk

Poes, poes, poes, poes!' riep Brandon telkens weer. Moeder liep naar de achterdeur. 'Brandon, het wordt al donker. Je moet nu binnenkomen.'

'Maar mama, een van de jonge poesjes is weggelopen!' Brandon rende naar de veranda. 'Zie je wel!' zei hij. 'Een, twee, drie, vier, vijf. Ze zitten nog allemaal in de doos, behalve Mandy.'

'Maar hoe weet je nu welke weg is?' vroeg papa, terwijl hij naar de veranda kwam. 'Voor mij zien ze er allemaal hetzelfde uit.'

'O, nee', zei Brandon. 'Ze hebben allemaal dezelfde kleur, maar toch zijn ze allemaal anders, en ik weet dat Mandy weg is.'

'Maar je moet nu echt naar binnen', zei papa. 'Er gebeurt heus niets met Mandy. Ze komt waarschijnlijk vanzelf weer terug vannacht. Ik zal straks nog wel gaan kijken of ze er al is.'

'Maar ik kan niet gaan slapen als ik haar niet gevonden heb', hield Brandon vol. 'Als ik niet op tijd thuiskwam, zou u toch ook ongerust zijn?'

'Natuurlijk!', zei papa. 'Oké, laten we een zaklantaarn pakken en samen Mandy gaan zoeken.'

Ze zochten onder de veranda, tussen de struiken en overal waar een jong angstig poesje zich zou kunnen verstoppen. Maar ze konden Mandy nergens vinden.

'Het is al laat', zei papa. 'We moeten nu echt naar binnen.'

'Stop, papa. Hoor! Hoorde u dat?'

Papa stopte en luisterde.

'Ik hoor Mandy miauwen. Hooft u het ook, papa?' Ze hoorden een zacht gemiauw. Waar kwam het vandaan?

'Daar boven, papa – richt de zaklantaarn eens naar boven.'

ILLUSTRATOR: KON PETERSON

Papa scheen met de zaklantaarn naar boven en daar zat het poesje op de tak van de moerbeiboom.

Papa riep: 'Hier, poes, poes! Kom dan, Mandy!'

Maar het poesje miauwde harder en harder. 'Miauw, miauw!'

'Ik klim wel in de boom om haar eruit te halen', bood Brandon aan. 'Ik ben al zo vaak in deze boom geklommen.'

Terwijl papa de zaklantaarn vasthield, klom Brandon naar de tak waar Mandy zat. Maar ze kroop weg.

'Ze is bang', zei papa. 'Ze moest eerst weten dat ze je kan vertrouwen.'

Brandon strekte voorzichtig zijn hand naar haar uit en zei zachtjes: 'Kom maar, Mandy!'

Toen Mandy niet meer wegkroop, aaide Brandon haar zachtjes over haar kopje. 'Kom maar, Mandy!', zei hij weer. Zachtjes schoof hij zijn hand onder haar borst en tilde haar op zijn schouder. Ze zette haar nagels stevig in zijn jack terwijl Brandon naar beneden klom.

Toen Mandy weer veilig in de doos op de veranda zat, stopte papa Brandon in bed. Hij zei: 'Weet je, dit doet me denken aan een verhaal van Jezus.'

'Had Jezus dan ook een weggelopen poesje?', vroeg Brandon verbaasd.

'Nee', zei papa. 'Maar Hij vertelde een verhaal over een herder die veel schapen had. Een van de lammeren was afgedwaald, en de herder bleef net zolang zoeken tot hij het gevonden had.'

'Jezus wordt de Goede Herder genoemd en wij zijn zijn

lammeren. De Bijbel leert ons dat Hij ieder lam bij naam kent, net zoals jij al die jonge poesjes kent. Je houdt zoveel van ze dat je er zeker van wilde zijn dat ze veilig waren, voordat je naar bed ging. Jezus waakt over ons en wil ons beschermen.'

'Ik vind het leuk om een lam genoemd te worden', zei Brandon. 'En ik ben blij dat Jezus zoveel van me houdt.' □

Bij zijn wederkomst

Eerbiedig ♩ = 96-108

1. Ik vraag me af of bij zijn komst er eng' - len zul - len
2. Ik vraag me af of bij zijn komst ik bid - den mag met

zijn, of er wit - te sneeuw op aar - de valt, en
 Hem, of ik dan zijn lief ge - zicht zal zien en

of de zon dan schijnt. Mis - schien ver - schijnt er
 luis - t'ren naar zijn stem. Ik hoop dat als de

F C7 F

weer een ster, veel gro - ter dan de rest, be -
men - sen zien welk licht er in mij leeft, zijn

B^b F C G7

schijnt het dag - licht dan ook 's nachts de vo - gels op hun
zo - veel gro - ter licht, door mij, hun le - ven in - houd

C7 F Gm C7

nest. Hij roept vast eerst de kin - de - ren en
geeft, en dat, als ik dan bij Hem kom, en

F

trekt ze aan zijn zij, om - dat Hij lang ge -
Hem steeds heb ge - diend, Hij liefd' - rijk tot mij

B^b Gm C7 F

le - den al 'Laat ze tot Mij ko - men' zei.
zeg - gen zal: 'Kom tot Mij, mijn trou - we vriend.'

langzamer

Tekst: naar Mirla Greenwood Thayne, (1907-)

Mattëus 16:27, 19:13-15

Muziek: Mirla Greenwood Thayne, (1907-)

Copyright © 1952 Mirla Greenwood Thayne, Provo, Utah (U.S.A.). Hernieuwd
1980. Met toestemming gebruikt. Dit liedje mag gekopieerd worden voor incidenteel,
niet-commercieel gebruik in de kerk of thuis.

EEN NIEUW SOORT PASEN

Lynette K. Allen

‘Dit wordt de vervelendste gezinsavond die we ooit hebben gehouden!’, mopperde Jeremy terwijl hij op zijn stoel neerplofte en zijn worteltjes en aardappelen door elkaar begon te prakken. ‘Kunnen we niet gewoon thuis blijven en koekjes bakken voor Pasen? Ik vind het niet leuk om zo Pasen te vieren.’

‘We hebben dit al eerder besproken’, zei vader beslist. ‘We hebben al te vaak Pasen gevierd zonder goed stil te staan bij de ware betekenis. Het wordt tijd dat wij daar in ons gezin verandering in brengen. Het dienstbetoenproject van vanavond sluit aan bij wat de Heiland de laatste week van zijn leven deed – anderen helpen.’

‘Maar waarom moeten we *haar* helpen?’, jammerde Jeremy.

‘Nu is het genoeg’, zei moeder. ‘Eet je bord leeg. Het is zo donker en we hebben nog een hoop te doen.’

Met tegenzin ging Jeremy rechtop zitten en begon de koude aardappelen naar binnen te werken. Hij had op zich niets tegen hun buurvrouw, mevrouw Adams. En hij begreep heus wel dat een tachtigjarige weduwe hulp nodig had. Maar waarom konden ze niet iemand als zuster White gaan helpen? Iedere keer als iemand haar hielp, trakteerde ze na afloop op heerlijke zelfgemaakte koekjes.

Of waarom konden ze de familie Spencer niet helpen? Jeremy’s jeugdwerkklas had hen geholpen bij de verhuizing. De zondag daarop had zuster Spencer gehuild toen ze haar getuigenis gaf en die ‘geweldige wegbaners’ bedankte.

En de keer dat Jeremy’s welpennest het speeltterrein in het park had opgeruimd, was ook heel leuk geweest. De burgemeester had hun persoonlijk een bedankbriefje geschreven en alle welpen een bon voor een ijsje cadeau gedaan.

Maar mevrouw Adams helpen zou heel wat anders zijn. Ze kookte bijna nooit zelf – anderen verzorgden meestal de maaltijden voor haar. Ze kwam

te weinig onder de mensen om ze te kunnen vertellen hoe geweldig Jeremy’s familie was. En ze had zeker geen geld genoeg om iedereen op een ijsje te trakteren. Bovendien was ze een beetje doof. Ze zou waarschijnlijk binnen TV zitten kijken en niet eens in de gaten hebben dat ze in haar tuin aan het werk waren.

In mevrouw Adams tuin werken was wel het vervelendste wat Jeremy zich kon voorstellen. Ze zouden met het hele gezin wel twee uur nodig hebben om alle dorre bladeren en het gras bij elkaar te harken en de struiken naast het huis te snoeien. Het was bijna donker toen ze klaar waren. En Jeremy had gelijk wat mevrouw Adams en de TV betrof. Ze had hem zo hard staan dat ze het buiten konden horen. Ze had geen flauw idee wat er zich in haar eigen tuin afspeelde. Maar desondanks kon Jeremy een glimlach niet onderdrukken toen hij eraan dacht hoe verrast ze zou zijn.

Jeremy’s oudste zuster, Kim, hielp hem de laatste zak met dorre bladeren dichtbinden: ‘Ik begrijp hoe je je voelt vanavond. Ik moest een afspraak met mijn vrienden afzeggen!’

Jeremy wist niet wat hij moest zeggen. Kim zat op de middelbare school en had het zo druk dat hij al een tijdje niet echt met haar had gesproken.

'Maar vanochtend in het seminarie', ging Kim verder, 'herinnerde zuster Hansen ons eraan dat niemand meer voor de mensen heeft gedaan dan Jezus Christus. Toen Hij in Getsemane bad en toen Hij stierf aan het kruis was er *niemand* die dank je wel zei. In ieder geval begon ik in te zien dat het misschien toch wel een goed idee was om met Pasen iets voor iemand anders te doen, zonder ervoor bedankt te worden.' Ze glimlachte. 'Je bent een harde werker, weet je dat? En toevallig weet ik dat mama koekjes heeft gebakken, dus kop op.' Ze pakte de vuilniszak op en droeg hem naar de kant van de weg.

Maar Jeremy moest niet aan de koekjes denken toen hij naar haar keek. Hij verwonderde zich over de rust die over hem was gekomen. De laatste zonnestraal was net achter de horizon verdwenen. Hij kon de andere gezinsleden nauwelijks nog zien terwijl ze de harken, snoeischaars en het andere tuingeredschap bij elkaar pakten en naar huis liepen. Maar hij wist dat ze vlakbij waren en dat hij van ze hield. Door het woonkamerraam kon hij zien hoe mevrouw Adams opstond en leunend op haar stok de keuken inliep. En ook al begreep Jeremy de gevoelens die hij op dat moment had niet helemaal, hij wist dat Pasen nooit meer hetzelfde zou zijn. □

TEMPELS WERELDWIJD

Judy Edwards

**'Mijn volk [is] altijd geboden [tempels]
ter er van Mijn heilige naam te bouwen'
(Leer en Verbonden 124:39).**

De Heer heeft zijn volk geboden tempels te bouwen omdat Hij wil dat het de tempelzegeningen ontvangt, zoals de zegening van de verzegeling van het gezin. Naarmate er meer tempels gebouwd worden, krijgen meer leden van de kerk de kans om naar de tempel te gaan om deze zegeningen te ontvangen.

Er zijn 45 tempels in 22 landen. Er is bekendgemaakt dat er nog eens negen tempels in aanbouw zijn, of dat de bouw ervan binnenkort van start zal gaan, namelijk in: Bogota (Columbia); Bountiful (Utah); Guayaquil (Ecuador); Orlando (Florida); St. Louis (Missouri); Hong Kong; Hartford (Connecticut); Utah County (Utah) en Preston (Engeland). En met de stijging van het ledental, zal het aantal tempels ook toenemen.

Instructies

De landen waar de tempels staan, zijn in kleur op de kaart aangegeven. Ieder land is genummerd. Zoek de

juiste naam van het land in de lijst die onder de landkaart staat. De antwoorden kun je vinden op bladzijde 83. Zet, met behulp van de lijst van tempels (hieronder), een stipje of een sterretje in het land op de plaats waar de tempel staat.

Ideeën voor participatieperiode

1. Zoek achtergrondinformatie over de tempel in uw gebied en vertel de kinderen verhalen die getuigen van geloof tijdens het bouwen van de tempel of verhalen over leden die geloof oefenden om naar de tempel te kunnen gaan. Laat de kinderen eventueel een tekening maken van de tempel.

2. Speel een spelletje waarbij de kinderen de juiste naam moeten zoeken bij plaatjes van gebouwen van de kerk. Denk bijvoorbeeld aan de tempel bij u in de buurt, de tabernakel in Salt Lake City, een kerkgebouw, het kantoorgebouw van de kerk of de Assembly Hall op Temple Square. Leg het verschil uit tussen tempels en andere gebouwen van de kerk.

3. Zing 'Ik kijk graag naar de tempel' (zie de Kinderster, juni 1992, blz. 5). Bespreek het gevoel van vreugde en dankbaarheid dat degenen die de tempelzegeningen ontvangen, ervaren. □

Dit zijn de tempels die momenteel in gebruik zijn:

Alberta-tempel (Canada)

Apia-tempel (Samoa)

Arizona-tempel (VS)

Atlanta-tempel (VS)

Boise-tempel (VS)

Buenos Aires-tempel

(Argentinië)

Chicago-tempel (VS)

Dallas-tempel (VS)

Denver-tempel (VS)

Frankfurt-tempel (Duitsland)

Freiberg-tempel (Duitsland)

Guatamala-Stad-tempel

(Guatamala)

Hawaii-tempel (Hawaii)

Idaho Falls-tempel (VS)

Johannesburg-tempel (Zuid-Afrika)

Jordan River-tempel (VS)

Las Vegas-tempel (VS)

Lima-tempel (Peru)

Logan-tempel (VS)

Londen-tempel (Engeland)

Los Angeles-tempel (VS)

Manila-tempel (Filipijnen)

Manti-tempel (VS)

Mexico-Stad-tempel (Mexico)

Nieuw-Zeeland-tempel

(Nieuw-Zeeland)

Nuku'alofa-tempel (Tonga)

Oakland-tempel (VS)

Ogden-tempel (VS)

Papeete-tempel (Tahiti)

Portland-tempel (VS)

Provo-tempel (VS)

Salt Lake-tempel (VS)

San Diego-tempel (VS)

Santiago-tempel (Chili)

São Paulo-tempel (Brazilië)

Seattle-tempel (VS)

Seoul-tempel (Korea)

St. George-tempel (VS)

Stockholm-tempel (Zweden)

Sydney-tempel (Australië)

Taipei-tempel (Taiwan)

Tokio-tempel (Japan)

Toronto-tempel (Canada)

Washington-tempel (VS)

Zwitserse tempel

Antwoordren: a-5; b-18; c-6; d-11; e-4; f-13; g-14; h-8; i-22; j-21; k-9; l-17; m-7; n-19; o-1; p-16; q-12; r-15; s-3; t-20; u-2; v-10

- a. Argentinië _____
- b. Australië _____
- c. Brazilië _____
- d. Canada _____

- e. Chili _____
- f. Engeland _____
- g. Duitsland _____
- h. Guatemala _____

- i. Japan _____
- j. Korea _____
- k. Mexico _____
- l. Nieuw-Zeeland _____

- m. Peru _____
- n. Filipijnen _____
- o. Samoa _____
- p. Zuid-Afrika _____

- q. Zweden _____
- r. Zwitserland _____
- s. Tahiti _____
- t. Taiwan _____

- u. Tonga _____
- v. Verenigde Staten _____

EEN BOODSCHAP OP EEN EIERSCHAAL

Peggy Rogers

Als je iemand een bijzondere paasboodschap wilt sturen, zou je hem dan op een eierschaal schrijven? Eeuwenlang hebben de bewoners van de Oekraïne hun vrienden en familie op deze wijze paaswensen gestuurd. Deze mooie eieren worden *pysanky* genoemd.

In het verre verleden aanbaden de bewoners van de Oekraïne de zon. Ze wisten dat al het leven op aarde de warmte en het licht van de zon nodig hadden. Eieren hadden een magische betekenis voor hen omdat ieder ei een kleine 'zon' in zich draagt. Wij noemen dat natuurlijk de dooier. De Oekraïners gebruikten eieren in hun religieuze ceremoniën. Ze werden met prachtige kleuren beschilderd.

Ongeveer duizend jaar geleden bekeerden vele Oekraïners zich tot het christendom. Dit nieuwe geloof was de oorzaak van vele veranderingen in hun leven. Maar ze hielden er zo van om in de lente eieren te beschilderen dat ze deze gewoonte niet hebben opgegeven. Daarom hebben ze de betekenis van deze traditie veranderd.

Een ei is altijd het symbool van het wonder van het leven geweest. Lijkt een ei niet meer op een steen dan op een levend dier? Desondanks komt er uit dit levenloos lijkende voorwerp een levend wezen! Toen de mensen het verhaal van de opstanding hoorden, zagen ze een andere betekenis in het uitkomende ei. De levende vogel die uit het ei komt, deed hun denken aan Jezus' opstanding. Zo werd *pysanky* het symbool van de opstanding.

ILLUSTRATOR: RON PETERSON
FOTOGRAFEN: SUSAN LEE ANDERSEN EN
CRAIG DIMOND; PYSANKY: OEKRAÏENSE
KUNSTENAARS EN PEGGY ROGERS

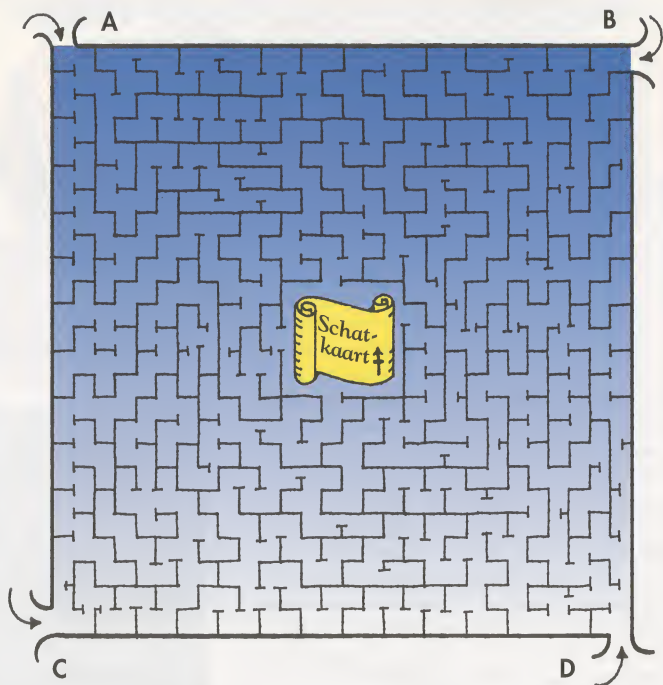
Hoe worden de patronen op de *pysanky* aangebracht? Misschien heb je met Pasen wel eens een keer met een licht gekleurd waskrijtje je naam op een ei geschreven voordat je het in de verf onderdempelde. Nadat het ei geverfd was, kon je je naam zien. De was had de kleine gaatjes in de schaal van het ei gevuld zodat de verf er niet in kon trekken. Bij het maken van *pysanky*, wordt gebruik gemaakt van hetzelfde principe. Maar in plaats van waskrijt gebruiken de Oekraïners een stokje met een klein metalen trechtertje aan het eind. Het trechtertje wordt boven een brandende kaars verwarmd en in bijenwas gedoopt. Met de vloeibare was wordt dan op het ei getekend.

Om de verfijnde en ingewikkelde *pysanky*-patronen te maken, wordt het proces van was aanbrengen en in verf onderdempelen verscheidene malen herhaald. De kleuren worden van licht naar donker aangebracht. Om een ei met de kleuren wit, rood en zwart te maken, worden eerst alle delen van het ei met was bedekt die uiteindelijk wit moeten blijven. Dan wordt het ei in rode verf gedoopt. Vervolgens worden alle delen die rood moeten blijven met was bedekt en wordt het ei in een zwart verfbad gedaan. Tenslotte laat men de was smelten, waarna het patroon zichtbaar wordt.

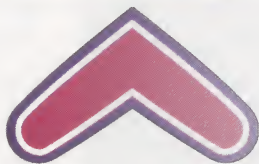
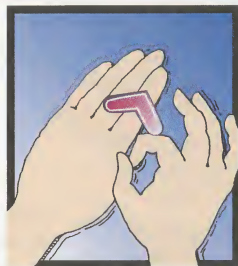
Wat voor soort boodschappen verzonden de mensen elkaar op *pysanky*? Vaak waren het dezelfde als wij op wenskaarten versturen – iemand werd geluk, een goede gezondheid of succes toegewenst. Omdat de meeste mensen niet konden lezen, werden de boodschappen getekend in plaats van geschreven. Dieren, zoals schapen en paarden, betekenden een gezondheidswens. Bomen symboliseerden een lang leven en kracht. Bloemen betekenden liefde en welwillendheid. Zelfs de kleuren konden betekenis hebben: wit stond voor reinheid, rood voor liefde en vreugde, zwart voor de eeuwigheid.

Voor mensen die zich bezighouden met de oude kunstvorm van *pysanky* is het ei een vreugdevol symbool van de opstanding. □

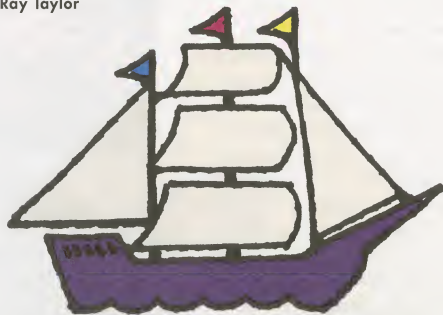
Mini-boomerang

1. Trek de vorm (boven) over op een stuk stevig karton en knip het uit.
2. Leg de boomerang op de rug van je hand en hou je hand een beetje schuin omhoog.
3. Sla de boomerang met je wijsvinger weg. Hij moet in een draaiende beweging opwaarts wegschieten en in een neerwaartse spiraal terugkomen.
4. Hou een wedstrijd met je vrienden om te kijken van wie de boomerang het verst komt, het langst in de lucht blijft en welke het dichtst bij zijn eigenaar de grond raakt.

Doolhof op zee

Roy Taylor

Welke inham moet het piratenschip ingaan om bij de schatkaart te komen?

Op de omslag:

Fotografie: Melanie Shumway

Wieger en Aaltje Gunster zestig jaar getrouwd

Marco Gunster

Op vrijdag 8 maart 1993 waren mijn grootouders, Wieger en Aaltje Gunster, 60 jaar getrouwd. Zij zijn voor mij in alles een groot voorbeeld geweest.

Zij lieten zich op 23 maart 1962 in Amsterdam dopen, tegelijk met hun vier jongste, nog thuis wonende, kinderen. Mijn vader Hans en mijn oudste oom, Jan, waren toen het huis al uit.

Mijn grootouders hebben twee van hun zoons, Martin en Bert, op zending gestuurd. Martin is in Nederland, Bel-

gië en Frankrijk op bouwzending geweest. Mijn oom Bert is in het Zendingsgebied Bristol werkzaam geweest.

Ondertussen hebben vijf van hun kleinkinderen ook een zending vervuld. Die vijf hebben allen in hetzelfde zendingsgebied gewerkt: het Zendingsgebied Londen-Zuid.

Ik heb het gevoel dat mijn grootouders veel vreugde putten uit hun gezin. Als op een zondag een groot gedeelte van de familie op visite komt, zien ze er altijd zo ge-

lukkig en tevreden uit. Het doet hen goed hun kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen te zien groeien in het evangelie. Vorig jaar is mijn neef Johan getrouwd en onlangs heeft mijn nichtje, Natasja, zich op 18-jarige leeftijd laten dopen. Door zulke gebeurtenissen groeit de familie steeds dichter naar elkaar toe.

Mijn grootvader is iemand die zijn priesterschap eert. Hij heeft mij als baby een naam en een zegen gegeven en mij later ook het Mel-

chizedeks priesterschap verleend. Het was mij een voorrecht om met hem in de kring te staan toen Natasja de gave van de Heilige Geest verleend werd.

Mijn grootmoeder heeft altijd een luisterend oor, vooral als je nieuws hebt over een vriendinnetje. Ze heeft voor elk probleem wel een goed advies.

Ik ben trots dat ik hun kleinzoon ben, en ik spreek namens de hele familie als ik zeg: 'Opa en oma, we houden van jullie.' <

Broeder en zuster Gunster omringd door familie op de bruiloft van hun kleinzoon, Johan. Zuster Gunster zit naast de bruid, broeder Gunster staat schuin achter haar.

San Diego-tempel

De open dagen van de nieuwste tempel van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, de San Diego-tempel, zullen naar verwachting 750.000 bezoekers trekken. De open dagen vinden plaats op 20 februari tot en met 3 april. De 23 inwijdingsdiensten zullen op 25-30 april hun beslag krijgen.

Foto: Welden Andersen

Jurk voor aanstaande bruid

Boza Gardner (22) en Albin Lotric (24), president van de Gemeente Ljubljana, zouden het eerste echtpaar zijn uit het recentelijk erkende land Slovenië na het uiteenvallen van Joegoslavië om in de tempel te trouwen.

Zij hadden hard gewerkt om de bovenetage van haar ouders' woning te kunnen betrekken. Ook zij hadden hun deel gekregen van de ontberingen die inherent zijn aan oorlog. Hoewel er niet langer gevochten werd in hun nieuwe land, was het leven niet echt gemakkelijk. De oorlog had de economie praktisch lamgelegd. Geld voor niet-essentiële goederen was er gewoon niet. Maar het aanstaande bruidspaar bleef optimistisch doorgaan met de huwelijksvoorbereidingen.

Met het naderen van de huwelijksdag was er nog maar één probleem: hoe zou Boza aan een bruidsjurk komen in een land dat niet alleen gebukt ging onder de nasleep van de oorlog, maar dat ook veel moeite had zich als een onafhankelijke natie te vestigen?

Het antwoord kwam op wonderbaarlijke wijze. Boza en de andere leden uit Ljubljana

bezochten een districtsconferentie van de kerk in Zagreb (Kroatië). Men vroeg Boza daar hoe het met de huwelijksplannen stond. Ze zei dat alles in orde was, behalve de bruidsjurk.

Zuster Margo Halgren, een zendingeling uit Ontario (Californië) hoorde wat de aanstaande bruid zei. Zij was de dag ervoor juist betrokken geweest bij de distributie van voedsel en kleding aan vluchtelingen. De zendingelingen hadden de pakketten geïnspecteerd die door Nederlandse leden naar Kroatië waren gestuurd. In één zo'n pakket zat een bruidsjurk. De zendingelingen hadden zich afgevraagd waarom iemand notabene een bruidsjurk in een pakket voor vluchtelingen zou doen; ze vonden deze toch wel wat vreemde bijdrage eigenlijk best amusant.

Tom Vlainic, een lid van de kerk in Nederland, had het pakket mee naar Kroatië gebracht. De dochter van een vriend van hem had haar voorgenomen huwelijk afgelast en wilde de jurk niet langer hebben. Toen broeder Vlainic haar vroeg of ze de jurk wilde afstaan, stemde ze ermee in. Zo was dit opmerkelijke kle-

Albin en Boza Lotric waren het eerste echtpaar uit Slovenië dat na het uiteenvallen van Joegoslavië in de tempel verzegeld werd.

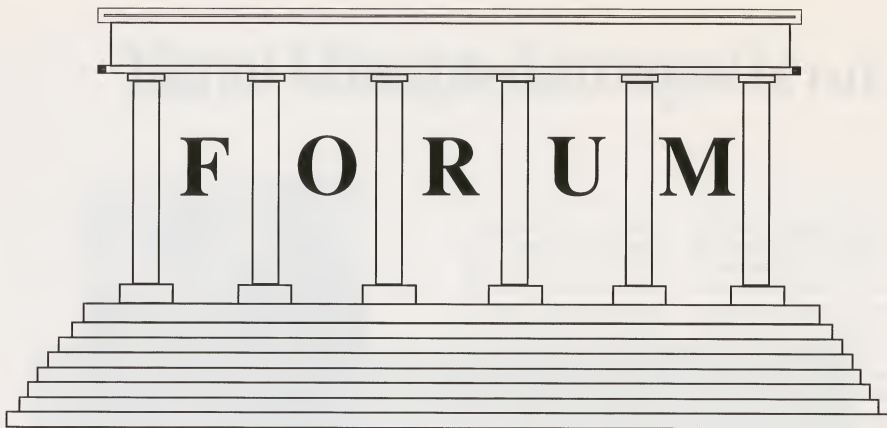
dingstuk in een van de pakketten terechtgekomen.

Alle pakketten waren hoogst welkom, maar met de jurk wist men geen raad. Er was niemand in de vluchtelingenkampen die op een nieuwe, witte bruidsjurk zat te wachten. Men besloot de jurk in het kerkgebouw in Zagreb te bewaren. Zuster Halgren vertelde Boza over de jurk.

'Het leek wel een nieuwe ver-

sie van Assepoester', zegt zuster Janet Reber, de vrouw van Kenneth D. Reber, president van het Zendingsgebied Wenen Oostenrijk. 'Boza paste de jurk en die zat als gegoten, alsof die voor haar gemaakt was. Er hoefde niets aan veranderd te worden. Iedereen was in zijn nopjes.' Boza en Albin zijn op 8 juli 1992 in de Frankfort-tempel aan elkaar verzegeld.

Uit *Church News*, 6 februari 1993, blz. 5.

forum (Lat.), o., 1. (oorspr.) markt, plein te Rome, m.n. dat tussen Kapitoel en Palatijn waar het volk samenkwam om de publieke zaken te bespreken, recht te doen enz.; vand. oneig. voor openbare gerechtsplaats: *iets brengen voor het forum der publieke opinie*, het in openbaar bespreken; - (rechtst.) *het forum van de eiser*, het bevoegde gerecht, de bevoegde rechter; - 2. (-s), bijeenkomst waarop een of meer deskundigen c.q. kunstenaars een inleiding houden over een bep. onderwerp en daarna daarover in discussie treden met het publiek; - ook voor de groep deskundigen zelf: *de vraag wordt aan het forum voorgelegd*; - **avond**, m. (-en); - **bijeenkomst**, v. (-en); - **discussie**, v. (-s); - **gesprek**, o (-ken); - **lid**, o, (...leden).

Hoe ouderen vrees en obstakels voor een zending kunnen overwinnen.

Overweeg eens de volgende bezwaren, en mogelijke oplossingen, tegen het op zending gaan op oudere leeftijd:

** We moeten thuis zijn, bij onze volwassen kinderen en onze kleinkinderen.*

Wij hebben geleerd dat er meer goeds bereikt kan worden door ons voorbeeld als zendeling dan door lichamelijk aanwezig te zijn. Wat wij in het hart van ons nageslacht zaaien, zullen we in de eeuwigheid oogsten.

** We hebben niet meer de energie om de jonge zendingen bij te houden.*

Van 1987 tot en met 1989 was ik als president met mijn vrouw werkzaam in het Zendingsgebied Papeete (Tahiti). Als leiders van de zending werkten wij samen met oudere zendingen om hun capaciteiten ten volle te benutten.

** De kosten van een zending zijn te hoog.*

Als men het inkomen uit het verhuren van zijn huis vergelijkt met de kosten van een appartement voor zendingen, zijn de kosten niet hoger dan thuis blijven. 'En een ieder, die huizen (...) heeft prijsgegeven om mijn naam, zal vele malen meer terugontvangen en het eeuwige leven erven' (Matteüs 19:29). Bovendien worden de meeste kosten van het reizen naar en van het zendingsveld door de kerk betaald.

** Er lijken onoverkomelijke problemen te zijn, zoals een vreemde taal leren, gezondheidsproblemen en het moeten leren van zendelingenlessen.*

Opgegeven voorkeuren voor bepaalde talen worden serieus overwogen. Bij het toewijzen van een gebied kan met gezondheidsbehoeften rekening worden gehouden. Oudere echtparen hoeven geen zendelingenlessen uit het hoofd te

leren. Onze jarenlange kerkervaring werd gebruikt in ons zendingswerk.

Ons advies aan andere mensen is 'heen te gaan en te doen', net als Nephi, waardoor u zult ontdekken dat de Heer 'een weg zal bereiden' voor u om te volbrengen wat Hij u heeft geboden. (Zie 1 Nephi 3:7.)

George en Yvonne Hilton, Lafayette (Californië).

Ik besloot hard te bidden over mijn vrees om op zending te gaan. Ik stortte mijn hart uit over mijn angst voor vliegen, met andere mensen in auto's meerijden, mijn kleinzoons en hun ouders achterlaten, niet genoeg geld hebben, en vijftenzestig zijn. Na een tijdje hield ik op met huilen en voelde me alsof er 50 kilo van mijn hart was genomen. Ik belde mijn bisschop en aanvaardde een zendingsoproep.

Ik ben nu een jaar terug van een zending in de Johannesburg-tempel. Ik ben zestien jaar weduwe en heb het gevoel dat mijn man net zo trots op me is als mijn Hemelse Vader.

Florence G. Young, Mesa (Arizona).

Toen we gepensioneerd waren, vroegen we ons af hoe we ons huis, onze kinderen en kleinkinderen konden achterlaten. Toen we een zendingsoproep kregen voor het Zendingsgebied Spokane (Washington), wisten we dat de Heer ons daar nodig had. We baden om zijn hulp. We verkochten ons huis en andere bezittingen, en lieten de kinderen onze meubelen gebruiken.

De Heer zegende ons met gezondheid en kracht. Onze familieleden kregen een nauwere onderlinge band. Onze zending

1. Besef hoe u wordt gezegend door zendingswerk te doen.

2. Roep de hulp in van familie: zij kunnen een bron van grote steun zijn.

3. Weet dat u niet hoeft te doen wat jongere zendelingen doen.

4. 'Ga heen en doe het'; vertrouw erop dat de Heer de 'weg zal bereiden'.

was de gelukkigste ervaring van ons leven.

Evelyn Dean, Roy (Utah).

Wees niet bang voor een zending. Ga gewoon! Mijn vrouw, Dora, en ik zijn op zending in het kantoorgebouw van de kerk. Toen we allebei gepensioneerd waren, mijn vrouw van haar werk bij een bank en ik van mijn werk als docent, besloten we op zending te gaan. Op de zendingsaanvraag kan men aangeven wat men het liefste wil doen. We konden kiezen uit onderzoekers zoeken en lesgeven, of werken in familiegeschiedenis, de welzijnszorg, de kerkelijke onderwijsinstellingen, leiderschap en lidmaatschap, een zendingskantoor, public relations, een tempel, en een bezoekerscentrum.

Ja, we hebben problemen met onze gezondheid. Wie niet? Onze coördinator werkt met ons samen om dit een van fijnste ervaringen van ons leven te maken.

G. Ray en Dora Newman, Salt Lake City (Utah).

Toen wij voor achttien maanden op zending gingen, sloten we een verbond met de Heer en beloofde Hij ons te zegenen (zie LV 82:10). Onze enige kwalificaties waren kennis van de fundamentele beginselen van het evangelie, onze levenservaring, en een brandend verlangen om zendingswerk te doen. Onze ervaring was zo geweldig en zo voldoende gevend, dat wij ons daarna nog zes maal voor een voltijdzending opgaven. De rijkste zegeningen van onze zending hebben wij, onze familieleden en onze kerkelijke gemeente gekregen.

Douglas en Joan McGinn, South Porcupine (Ontario).

Schrijf ons als u goede ervaringen of praktisch succes met het onderstaande onderwerp hebt.

Juni: Hoe u innerlijke schoonheid naar waarde kunt schatten in een wereld die oordeelt naar het uiterlijk

Stuur uw bijdrage naar het Kerkelijk Vertaalbureau, postbus 224, 3430 AE NIEUWEGEIN, telefax 03402-45883. De redactie behoudt zich het recht voor de bijdragen te redigeren en in te korten; ze worden niet teruggestuurd. De gebruikte bijdragen moeten niet gezien worden als officiële kerkleer. Ze moeten steeds zes weken voor de verschijningsdatum in ons bezit zijn.

Zuster Gidts voor een oude stadspoort in Kidwelly.

Zes maanden op zending, dat moet gevierd worden.

De zendelingenpagina's

De zendelingenpagina's wijden we deze maand aan Lieve Gidts uit de Gemeente Leuven, die een zending vervult in het Zendingsgebied Bristol, en aan Ezra Karssen uit de Wijk Eindhoven, die werkzaam is in het Zendingsgebied Antwerpen.

Lieve Gidts

Op 23 juli 1993 ben ik naar het opleidingsinstituut in Lingfield vertrokken. Daar verbleef ik elf dagen. Het was een geweldige geestelijke ervaring. Ik had mijn zending niet beter kunnen beginnen. Gesterkt door zoveel geestelijke kost reisde ik naar het Zendingsgebied Bristol.

Ik hou van het Engelse en Welse landschap met zijn weiden en heuvels. Ook vind je hier veel oude burchten. De mensen zijn zeer vriendelijk.

Weston-Super-Mare was mijn eerste standplaats en daar leerde ik al gauw hoe het zendingsleven in elkaar steekt. Ik had een hele goede trainster. Samen hebben we vele geestelijke ervaringen gehad. Eén van die ervaringen

was een antwoord op ons vasten. Tijdens een vasten voor het vinden van onderzoekers, kwam één van de leden, Tony Young, in contact met David, die een kamer zocht. Tony bood hem een kamer bij hem thuis aan. Toen Tony zijn zondagschoolles aan het voorbereiden was, zag David het Boek van Mormon liggen en begon vragen te stellen, want enkele maanden daarvoor had hij voor de eerste keer van de 'mormonen' gehoord. De volgende dag konden we hem onderwijzen en tot de wateren des doops leiden.

Mijn tweede standplaats was Plympton (een stadje bij Plymouth). Er is daar een grote wijk. Het is prachtig om zoveel leden bij elkaar te zien. Op dit ogenblik [medio februari, red.] ben ik in Llanelli (Wales), waar ik mij vanaf het begin thuis heb gevoeld. Als zendelingen besteden we per week vier uur aan dienstbetoon. Ik had altijd gedacht dat dat vervelend zou zijn, maar ik vind hier ontzettend veel vreugde in. In Llanelli werken we met verstandelijk gehandicapten. We proberen een beetje vreugde in hun leven te brengen.

Ik heb tijdens mijn zending grote liefde ontwikkeld voor mijn Hemelse Vader. Ik ben dankbaar voor alles waarmee Hij mij zegent. Ik hou van mijn zending. <

Ezra Karszen

Toen mijn oudste broer, Arno, terugkwam van zijn zending in Engeland, was hij een heel ander mens geworden. Je kon gewoon zien dat hij in geestelijk opzicht gegroeid was. Hij wist wat hij deed en was blij dat hij op zending gegaan was. Ik had er geen idee van hoe belangrijk het is om op zending te gaan, maar ik wilde zoals mijn broer worden, ik wilde mijn leven veranderen, dichterbij mijn Hemelse Vader leven en het voorbeeld van Christus volgen. Ik ben nu één jaar op zending [medio februari, red.] en ik denk nu weer anders over mijn

Ouderling Karszen rust even uit op schoot bij een vriendelijke Brusselaar.

zending. Mijn grootste doel is de verloren schapen terug naar de Herder te leiden. Ik lees nu veel in het Boek van Mormon. Vóór mijn zending las ik bijna nooit in de Schriften. Ik wist dat er belangrijke zaken in staan, maar ik had wel wat beters te doen dan in zo'n dik boek te lezen. Maar nu is er wat bijzonders

gebeurd. Ik voel de Geest zo sterk als ik nadenk over de Schriften, alles wordt stukken duidelijker. Je blijft lezen in het Boek van Mormon. Ik hou van dat boek. Het is waar. Daar twijfel ik geen moment aan. Joseph Smith heeft het met de macht Gods vertaald. Hij is een profeet van God, evenals president

Ezra Taft Benson, die door God is geroepen om ons te leiden in een tijd waarin Satan veel macht heeft onder de mensen. Een tekst die ik bij alle lezers aanbeveel en waar ik veel kracht uit put op mijn zending is Alma 34:30-35. Toen ik mijn zendingsoproep binnenkreeg, stond ik wel even raar te kijken toen ik zag

Ouderling Karssen (links), ouderling Neuenschwander en ouderling Mulder, die zijn eerste districtsleider was.

dat ik naar België ging, want ik had liever een land gehad waar het lekker warm is, waar het nooit regent. Maar toen ik eenmaal in België was, moest ik erkennen dat ik hier op mijn plaats ben. Begrijp me niet verkeerd: ik heb nog steeds een hekel aan regen, maar de mensen zijn hier heel aardig. Er zijn natuurlijk wel kleine verschillen tussen Belgen en Nederlanders, maar ik kan dat niet goed uitlegen. Wat ik niet leuk vind, zijn de verschillende dialecten hier, die moeilijk te verstaan zijn.

Ik bevind mij nu in Ieper. We zijn de eerste zendingen hier. We doen ons best om de mensen weer terug naar de kudde te leiden.

Ik zou iedereen willen vragen vooral voor het zendingswerk te bidden, want de tijd is zeer kort. Onze Hemelse Vader zal onze gebeden verhoren. Bovendien raad ik alle jongeren aan om een zending te vervullen. Een zending is het beste wat je kunt overkomen. <

IN HET ZENDINGSVELD

België

Jennifer Beijering Zendingsgebied Antwerpen, Appelmasstraat 24, B-2018 Antwerpen
Koenraad Gijzel Zendingsgebied Antwerpen, Appelmasstraat 24, B-2018 Antwerpen
Ezra Karssen Zendingsgebied Antwerpen, Appelmasstraat 24, B-2018 Antwerpen
Jolanda Kramer Zendingsgebied Antwerpen, Appelmasstraat 24, B-2018 Antwerpen
Roy Oomen Zendingsgebied Antwerpen, Appelmasstraat 24, B-2018 Antwerpen
Christiaan Plug Zendingsgebied Antwerpen, Appelmasstraat 24, B-2018 Antwerpen
Stefaan Van Gijzel Mission de Bruxelles, Boulevard Brand Wilcox 87, B-1040 Brussel

Frankrijk

David Dezaire Mission de Marseille, 48 Avenue Robert Schumann, 13090 Aix-en-Provence, Frankrijk
Edwin van Stam Mission de Marseille, 48 Avenue Robert Schumann, 13090 Aix-en-Provence, Frankrijk

Engeland

Tom de Bisschop England Bristol Mission, Southfield House, 2 Southfield Road, Westbury-on-Trym, Bristol, BS9 3BH, Engeland
Patrick Flanegin England Birmingham Mission, 185 Penslane, Walmley, Sutton Coldfield, D76 8JU, Engeland
Sylvain Gfeller England Manchester Mission, Paul House, Stockport Road, Timperley, Altrincham, Cheshire WA15 7UP, Engeland
Lieve Gidts England Bristol Mission Southfield House, 2 Southfield Road, Westbury-on-Trym, Bristol, BS9 3BH, Engeland
Richard Heil England Manchester Mission, Paul House, Stockport Road, Timperley, Altrincham, Cheshire WA15 7UP, Engeland
Petra Hotting England London Mission, 64-68 Exhibition Road, Londen, SW7 2PA, Engeland
Nicole Kuurstra England Leeds Mission, Technocentre, Station Road, Horsforth, Leeds, Yorkshire, LS18 5BJ, Engeland
Sven Liegeois England London Mission, 64-68 Exhibition Road, Londen, SW7 2PA, Engeland
Nathalie Mooy England London South Mission, 484 London Road, Mitcham, Surrey, CR4 4ED, Engeland
Jürgen Reimer England London South Mission, 484 London Road, Mitcham, Surrey, CR4 4ED, Engeland

Marvin Stigter England London Mission, 64-68 Exhibition Road, Londen, SW7 2PA, Engeland
Brian Woodman England Birmingham Mission, 185 Penslane, Walmley, Sutton Coldfield, D76 8JU, Engeland
Brian Wursten England Leeds Mission, Technocentre, Station Road, Horsforth, Leeds, Yorkshire, LS18 5BJ, Engeland

Duitsland

Anton en Annie van Dam Talstrasse 64, D-6382 Friedriehsdorf 1

Verenigde Staten

Robert Brouwer Florida Jacksonville Mission, 8647 Bay Pine Road, Suite 106, Jacksonville, FL 32256, USA
Ramon van Damme Utah Provo Mission, 2500 North University Avenue, Suite 100, Provo, Utah 84604, USA
Devin Hale Colorado Denver Mission, 2000 E. Easter Avenue, Suite 303, P.O. box 2674, Littleton, Colorado 80122, USA
Marten de Jonge Utah Ogden Mission, 2133 Washington Boulevard, Ogden, Utah 84401, USA
Bert Keuter Indiana Indianapolis Mission, P.O. box 495, Carmel, Indiana 46032, USA
Arjen Koens Arizona Tempe Mission, P.O. box 27056, Tempe, AZ 85282, USA

Canada

Maarten 't Hoen Canada Calgary Mission, 6940 Fisher Road S.E., Suite 122, Calgary, Alberta T2H 0W3, Canada
Arjan de Jong Canada Halifax Mission, 202 Brownlow Ave., Unit F, Dartmouth, Nova Scotia, B3B 1T5, Canada
Dennis van der Put Canada Halifax Mission, 202 Brownlow Ave., Unit F, Dartmouth, Nova Scotia, B3B 1T5, Canada

Suriname

Carlo Bos jr. Trinidad and Tobago Mission, Albergastraat 10, Paramaribo, Suriname
Faizel Rahman Trinidad and Tobago Mission, Trinidad and Tobago Mission, Albergastraat 10, Paramaribo, Suriname

Zuid-Afrika

Elvira Uvenhoven Johannesburg South Africa Temple, 7 Jubilee Road, Parktown, Zuid-Afrika

Nieuwe zendelingen

Naam: Nicole Kuurstra
Unit: Eindhoven
Zendingsgebied: Leeds
Anvang zending: 4 februari 1993
Opleidingsinstituut: Lingfield

Naam: Richard Heil
Unit: Rotterdam-Zuid
Zendingsgebied: Manchester
Anvang zending: 4 februari 1993
Opleidingsinstituut: Lingfield

Naam: Arjen Koens
Unit: Groningen
Zendingsgebied: Tempe (Arizona)
Anvang zending: 10 februari 1993
Opleidingsinstituut: Provo

ONTFERMING: MEEVOELEN EN IETS DOEN

In de Schriften staat dat Jezus, alvorens de gestorven zoon van een rouwende weduwe op te wekken, 'met ontferming over haar bewegen' werd (zie Lucas 7:13). Ontferming is een belangrijk aspect van naastenliefde. Het is het vermogen om te voelen wat een ander voelt – en de drang om dan te helpen.

Paulus heeft eens een gemeente van heiligen beschreven die door ontferming bewegen werden: 'Als één lid lijdt, lijden alle leden mede, als één lid eer ontvangt, delen alle leden in de vreugde' (1 Korintiërs 12:26).

WIJ KUNNEN HELPEN DOOR TE LUISTEREN EN MEE TE VOELEN

Wanneer wij met ontferming over anderen bewegen worden, stellen we onszelf open voor het voelen van de vreugde en het verdriet van andere mensen. Soms kan het moeilijk zijn om te horen wat iemand zegt, vooral als hij pijn heeft. En vaak kunnen we niets doen om die pijn weg te nemen. In dergelijke gevallen kan luisteren een vorm van ware ontferming zijn.

Een man wiens jonge vrouw is overleden, vertelt hoezeer hij die vorm van ontferming nodig heeft: 'Wanneer ik zeg: "Dat herinnert mij eraan hoe mijn vrouw vroeger..."', dan brengt mijn opmerking soms een pijnlijke stilte te weeg. Ik wil graag over haar praten. Soms moet ik gewoon vrijuit over haar

kunnen spreken. Natuurlijk is dat pijnlijk, maar eenzaamheid en isolement zijn veel erger. Laat me haar herinneren, laat me huilen' (Kevin Fitzwater, *Ensign*, juni 1992, blz. 57).

• *Denk aan een gelegenheid dat er iemand echt naar u geluisterd heeft. Hoe voelde u zich toen? Wat vond u toen van die persoon?*

ONTFERMING LEIDT TOT ACTIE

Soms kan ontferming tonen door te luisteren tot actie leiden. Zuster Lois Porter, ZHV-presidente in Salt Lake City, bezocht een oudere vrouw in het ziekenhuis. 'Ik vroeg wat ik voor haar kon doen, en ze zei: "Niets." Maar toen ik haar vroeg wat haar dwars zat, zei ze

dat ze zich zorgen maakte over haar poes en haar gras. Als ik dat niet gevraagd had, had ik het nooit geweten, maar nu kon ik haar gras sproeien en haar poes te eten geven.'

Wanneer we op de hoogte zijn van anderomans behoeften, moeten we wat met die kennis doen. De apostel Jakobus heeft gezegd: 'Stel, dat een broeder of zuster gebrek heeft aan kleding en aan dagelijks voedsel, en iemand uwer zegt tot hen:

'Gaat heen in vrede, houdt u warm en eet goed, zonder hen echter te het nodige voor het lichaam te voorzien, wat baat dit?' (Jakobus 2:15–16.)

Een groep zusters in Caracas (Venezuela) toonde ontferming toen ze in het kader van een dienstbetoonproject een verpleeghuis bezochten. Ze namen koekjes en drinken mee om aan de vrouwen daar uit te delen. Maar toen ze de vrouwen zagen – met onverzorgd haar, en bijna zonder kleding, met een uitdrukingsloos gezicht onderuitgezakt in een stoel – voelden zij hoe die vrouwen zich moesten voelen, en ze handelden onmiddellijk. Ze zamelden kleding in en hielpen de vrouwen bij het aankleden. Ze wasten hen en kamden hun haar. Toen de vrouwen er eenmaal weer verzorgd uitzagen, hielden ze hun hand vast, praatten met hen, en deelden hun versnaperingen uit.

- *Wie kan er nu baat bij hebben als u met ontferming luistert?*
- *Wie kan er nu baat hebben bij uw dienstbetoon uit ontferming?* □

FOTOGRAF: PHIL SHURTLEFF

CHRISTUS

DE LAATSTE WEEK VAN ZIJN BEDIENING

Houtgravures van Gustave Doré

'Toen de grote menigte, die voor het feest gekomen was, hoorde, dat Jezus naar Jeruzalem kwam, namen zij palmtakken, gingen uit Hem tegemoet, en riepen: Hosanna, gezegend Hij, die komt in de naam des Heren! en: De koning van Israël!'
(Johannes 12:12-13).

'En Hij ging de tempel binnen en begon de kooplieden uit te drijven, en Hij zeide tot hen: Er staat geschreven: En mijn huis zal een bedehuis zijn, maar gij hebt het tot een rovershol gemaakt'
(Lucas 19:45-46).

In een vorig nummer van *De Ster* (december 1992) hebben we gekeken naar de gebeurtenissen rond de geboorte en de bediening van Jezus Christus aan de hand van de houtgravures van de Franse kunstenaar Gustave Doré (1832-1883). Nu, in de paastijd, kijken we naar de laatste week van de bediening van de Heiland in dit sterfelijk leven.

Het herstelde evangelie geeft het lijden en de dood van de Heiland een belangrijk perspectief. Voor de geboorte van Christus heeft de profeet Alma het volgende gefroeteerd aangaande de Heiland: 'Hij zal uitgaan en pijn en smarten en allerlei verzoeken doorstaan. (...)

'En Hij zal de dood op Zich nemen, opdat Hij de banden des doods moge verbreken, die Zijn volk binden, en Hij zal hun krankheden op Zich nemen, zodat naar het aardse lichaam Zijn hart van barmhartigheid moge worden vervuld, opdat Hij volgens het aardse lichaam zal kunnen

weten, hoe Zijn volk hulp te verlenen volgens hun krankheden' (Alma 7:11-12).

De Heiland zelf heeft later de Nephtien onderricht dat de verzoening de essentie is van zijn evangelie: '(...) dit is het evangelie, dat Ik u heb gegeven, dat Ik in de wereld ben gekomen om de wil van Mijn Vader te doen, omdat Mijn Vader Mij heeft gezonden.

'En Mijn Vader heeft Mij gezonden opdat Ik aan het kruis zou worden verheven, en opdat Ik, nadat Ik aan het kruis was verheven, alle mensen tot Mij mocht trekken (...) om voor Mij te staan en volgens hun werken te worden geoordeeld, hetzij die goed of kwaad zijn' (3 Nephi 27:13-14).

Jezus Christus - 'het Lam (...) geslacht sedert de grondlegging der wereld' (zie Mozes 7:47) - begreep zijn zending volledig. Toen de Vader in het voorsterfelijk bestaan had gevraagd: 'Wie zal Ik zenden', had de Zoon bereidwillig geantwoord: 'Hier ben ik, zend mij' (zie Abraham 3:27).

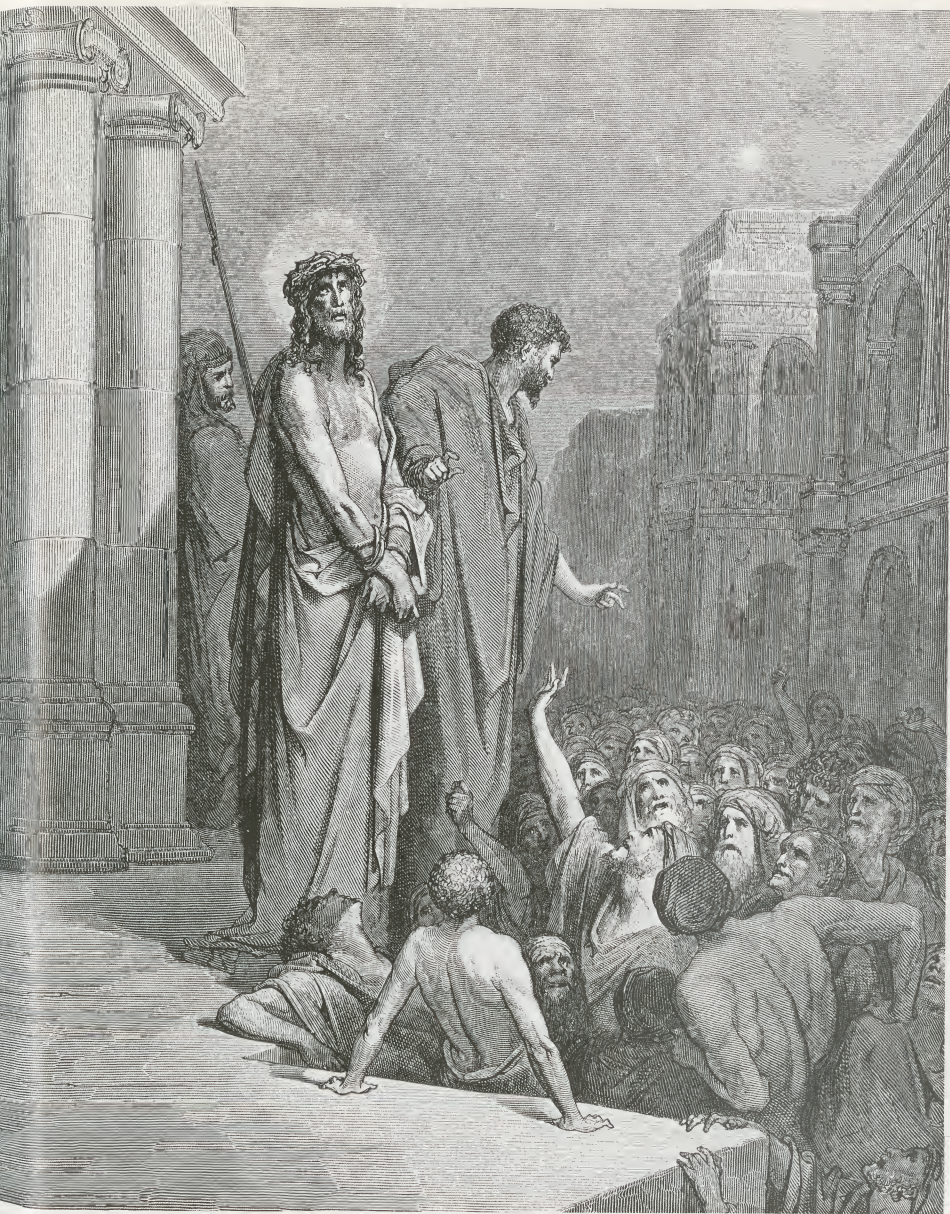

'En terwijl zij aten, nam Jezus een brood, sprak de zegen uit, brak het en gaf het aan zijn discipelen en zeide: Neemt, eet, dit is mijn lichaam. En Hij nam een beker, sprak de dankzegging uit en gaf hun die en zeide: Drinkt allen daaruit. Want dit is het bloed van mijn verbond, dat voor velen vergoten wordt tot vergeving van zonden' (Matteüs 26:26–28).

'En Hij ging een weinig verder en Hij wierp Zich met het aangezicht ter aarde en bad, zeggende: Mijn Vader, indien het mogelijk is, laat deze beker Mij voorbijgaan; doch niet gelijk Ik wil, maar gelijk Gij wilt. En Hij kwam bij zijn discipelen en vond hen slapende, en Hij zeide tot Petrus: Waart gijlieden zo weinig bij machte een uur met Mij te waken?' (Matteüs 26:39–40).

Pilatus zei 'tot de Joden: Zie, uw koning! Zij dan schreeuwden: Weg met Hem! Weg met Hem! Kruisig Hem! Pilatus zeide tot hen: Moet ik uw koning kruisigen? De overpriesters antwoordden: Wij hebben geen koning, alleen de keizer!' (Johannes 19:14–15).

'En toen zij aan de plaats gekomen waren, die Schedel genoemd wordt, kruisigden zij Hem daar en ook de misdadigers, de ene aan zijn rechterzijde en de andere aan zijn linkerzijde' (Lucas 23:33).

'Zij namen dan het lichaam van Jezus en wikkelde het in linnen windsels met de specerijen, zoals het bij de Joden gebruikelijk is te begraven. En er was ter plaatse, waar Hij gekruisigd was, een hof en in die hof een nieuw graf, waarin nog nooit iemand was bijgezet; daar dan legden zij Jezus neder' (Johannes 19:40-42).

'[Jezus] zeide tot hen: Het is niet uw zaak de tijden of gelegenheden te weten, waarover de Vader de beschikking aan Zich gehouden heeft, maar gij zult kracht ontvangen, wanneer de Heilige Geest over u komt, en gij zult mijn getuigen zijn te Jeruzalem en in geheel Judea en Samaria en tot het uiterste der aarde. En nadat Hij dit gesproken had, werd Hij opgenomen, terwijl zij het zagen, en een wolk ontrok Hem aan hun ogen' (Handelingen 1:7-9). □

EQUADOR

Don L. Searle

De Ecuadoriaanse heiligen bewijzen dat er geloof is bij 'het middelpunt van de aarde.'

Als u in de Ecuadoriaanse steden Quito of Guayaquil een krant inkijkt, zult u waarschijnlijk lezen over een voorstel of project om de onontgonnen rijkdommen van Ecuador tot ontwikkeling te brengen zodat de economie van het land op de been geholpen kan worden. Dit land bezit veel onontgonnen, natuurlijke rijkdommen.

Maar het heeft nog meer geestelijke rijkdommen. Want hoewel Ecuador alle moeite heeft al zijn natuurlijke rijkdommen te ontwikkelen, bloeit zijn geestelijke rijkdom langzaam op naarmate het evangelie zich verbreedt.

Deze geestelijke rijkdom kunt u zien openbloeien in het leven van de heiligen der laatste dagen over het hele land.

• Als u het huis van José Trujillo in Quito binnenkomt, zult u merken dat de grote voorkamer, die in de meeste huizen de woonkamer is, ingericht is als kantoor voor kerkwerk. Hier geeft broeder Trujillo, die patriarch is van de

Ring Colón-Quito, patriarchale zegen.

Het gezin Trujillo is in 1966 gedoopt, één jaar nadat er zendelingen in Ecuador waren komen werken. Het is niet altijd gemakkelijk geweest om een heilige der laatste dagen te zijn in Ecuador, zegt broeder Trujillo, maar vergeleken bij de vreugde van het evangelie vallen beproevingen in het niet.

Broeder en zuster Trujillo hebben hun gezin geleerd het evangelie ten volle te beleven. Van hun tien kinderen zijn er vijf op zending geweest en nu beginnen ook de kleinkinderen op zending te gaan.

Broeder Trujillo is ervan overtuigd dat de huidige vooruitgang van het herstelde evangelie in Ecuador slechts een

Boven: Detail van een traditioneel wandtapijt uit Otavalo (Ecuador).

Rechts: Lauro Yamverla en zijn gezin voor de vrachtwagen van zijn kruidenierszaak.

Rechts: César Hugo Cacuango
(11 jaar) met zijn broertjes Juan
Pablo (9 jaar) en Ricardo Antonio
(7 jaar). Uiterst rechts: Paola
Yanez. Onder: Henry Ortiz,
manager van het distributiecentrum
van de kerk in Quito.

begin is: 'De profetie wordt vervuld. Er staat dat de ganse aarde erdoor wordt gevuld.' (Zie Leer en Verbonden 65:2.)

- In Otavalo bereikt u via een stoffige weg aan de rand van de stad en een kleine graanakker een huisje met twee kamers. Daar woont Juan José Muñoz, tweede raadgever in het presidium van de Ring Otavalo, met zijn vrouw Laura en hun vier kinderen. Zuster Muñoz is ZHV-presidente van hun wijk.

In 1986 reisde het gezin Muñoz naar de Lima-tempel om zich te laten verzegen. Zonder de hulp van de Heer hadden ze dat niet kunnen doen, zegt broeder Muñoz. Meer dan een jaar hebben ze de helft van hun inkomen opzij gelegd om de reis te kunnen betalen. Daarnaast verkochten zij een aantal van hun schaarse bezittingen en leenden zij twintig dollar om aan de volledige som te komen. In 1988 keerden zij terug naar de tempel na soortgelijke opofferingen.

Heiligen der laatste dagen moeten naar de tempel gaan om alle zegeningen van het evangelie te begrijpen, zegt president Muñoz: 'Daarom zien wij vol verwachting uit naar onze eigen tempel in Ecuador.'

- Als Laura Guerrero uit Guayaquil u uitnodigt om te gaan zitten,

moet u wel oppassen dat u niet op haar seminarieboeken gaat zitten. Ze kan haar kapotte tafel niet laten maken, en gebruikt daarom een van haar stoelen als schrijftafel.

In de woonkamer van zuster Guerrero's huis van zongedroogde stenen vindt u weinig meer dan die houten stoelen. Toch woont ze er met haar zes kinderen. (Haar negentienjarige zoon werkt in Bolivia om te sparen voor zijn zending.) Er zijn geen voorzieningen voor stromend water in dit stadsdeel van Guayaquil. De slaapplaats wordt door een gordijn van de rest van de woonkamer afgescheiden. Maar de voorkamer is ruim genoeg voor de seminarieklass van zuster Guerrero.

Zuster Guerrero werkt voor de overheid om in het levensonderhoud van haar gezin te voorzien. Daarnaast studeert zij rechten zodat zij haar inkomen en leefomstandigheden zal kunnen verbeteren. Bovendien is zij tweede raadgeefster in het ZHV-presidium van de Ring Guayaquil-Zuid. Maar ondanks al het andere werk houdt zij van seminarie geven, eenmaal 's ochtends en een tweede maal 's avonds voor diegenen die 's ochtends niet kunnen komen. 'Ik voel mij het gelukkigst wanneer ik jongeren kan helpen', zegt ze.

DE RIJKDOMMEN ONTGINNEN

Het herstelde evangelie kwam in 1965 voor het eerst naar Ecuador. Op 9 oktober van dat jaar stond ouderling Spencer W. Kimball van het Quorum der Twaalf op een heuveltop in Quito en wijdde het land toe opdat de inwoners 'hun leven mogen veranderen en zich zo organiseren dat zij het grote plan' dat de Heer opgesteld heeft 'mogen voortzetten'. Hij smeekte de Heer de Ecuadoriaanse Indianen te zegenen 'opdat zij gevuld mogen worden met de heerlijke waarheden [waarop] zij zo lang gewacht hebben' (Geschiedenis van het Zendingengebied Andes, 9 oktober 1965).

Aanvankelijk maakte de kerk een trage groei door. Die nam echter wel toe naarmate er geestelijke bronnen in verder liggende gebieden, zoals de kuststreek en de streek van de Otavalo-Indianen, aangeboord werden. Tegenwoordig kan men overal leden horen zeggen: 'Het evangelie heeft mijn leven veranderd.' Als het ware een echo van het gebed van ouderling Kimball.

De kerk in Ecuador telt nu 90.000 leden, verspreid over elf ringen en drie zendingengebieden (Guayaquil-Noord, Guayaquil-Zuid en Quito). En er zal

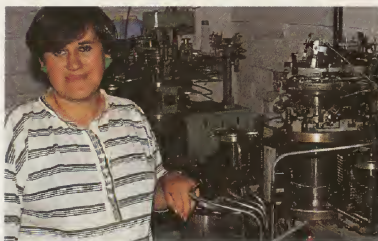

een tempel gebouwd worden. Het ledental neemt jaarlijks met ongeveer negen procent toe. Maandelijks worden honderden, en soms meer dan duizend, mensen lid van de kerk. Omwille van economische omstandigheden is het voor sommige leden moeilijk om contact met de kerk te onderhouden. Velen hebben geen wagen of telefoon en het kan erg duur zijn om als gezin de vergaderingen bij te wonen. Bovendien is het vaak zo dat men tijdelijk moet verhuizen om werk te vinden of te behouden, of dat men veel moet overwerken, ook tijdens het weekend. Toch wonen de Ecuadorianen even getrouw de kerkdiensten bij als leden in andere gebieden van de kerk.

Hoewel het evangelie en de zegeningen ervan overal dezelfde zijn, kan het leven voor kerkleden in Quito, Otavalo en Guayaquil er heel anders uitzien.

QUITO

Er ligt nog een koloniale sfeer over het oude stadsdeel van Quito, waarvan de architectuur herinnert aan de Spaanse overheersing. Enkele kilometers verder echter staan banken, modieuze winkels en hoge kantoorgebou-

wen die aan het hedendaagse Quito de allure geven van een wereldstad. Hoewel de evenaar slechts enkele kilometers ten noorden van de stad ligt – Ecuador betekent evenaar – is de temperatuur er gematigd. Op een snelweg naar Quito staat een bord met daarop: 'het middelpunt van de aarde'.

Zowel Quito als de omliggende hooglanden van de Andes, vaak sierra's genoemd, staan bekend om hun traditionalisme. Veel van de geschiedenis van dit land heeft zich hier afgespeeld. En sommige kerkleden in Quito hebben het evangelie in Ecuador zich zien verspreiden vanaf het prille begin.

'De vooruitgang die we nu doormaken, geeft ons hoop op een nog grotere groei' zegt broeder César Cacuango, die zich in 1968 liet dopen. Zijn kerkroepingen varieerden van zondagschoolleerkracht tot zendingspresident. Momenteel is hij regionaal vertegenwoordiger voor Guayaquil, maar als een van de managers van het kantoor voor het gebied Zuid-Amerika-Noord, woont en werkt hij in Quito.

De groei van de kerk heeft moeilijkheden met zich meegebracht. Een daarvan vormen leden die zich wegens gebrek aan opleiding niet competent voelen, of nooit gedacht hadden dat zij

Uiterst links: Miriam García van de Latijnse gemeente in Otavalo in de werkplaats achter haar huis met haar rondbreimachine voor kousen. Met het inkomen daaruit helpt ze de zending van haar

broer te financieren. **Links:** Bisschop Francisco Castañeda van de Wijk Imbabura. **Onder:** José en María Castañeda (van de Ring Otavalo) zeggen dat hun leven totaal veranderd is door de kerk.

als leiders werkzaam konden zijn, leren leiding geven en anderen dienen. Sommige leden die als huisbezoeksters of huisonderwijzers toegewezen zijn aan leden met meer opleiding of geld, leggen hun bezoeken niet af omdat zij denken dat zij niets te bieden hebben.

Broeder Cacuaño is een van de leiders die zeggen dat de leden dit probleem kunnen overwinnen door het evangelie ten volle na te leven. Wanneer iemand lid wordt van de kerk, verandert zijn leven niet alleen in geestelijk maar ook in stoffelijk opzicht, omdat hij slechte gewoonten aflegt en zichzelf en zijn woning beter gaat verzorgen. Door het evangelie te bestuderen, groeit het verlangen naar een opleiding, en de geschiktheid daarvoor. Zo worden deze mensen, wanneer zij gewillig dienen, leiders die hun gezin, de kerk en de samenleving beter van dienst kunnen zijn.

Men kan de vitaliteit heden ten dage onder de leden in Quito goed aanvoelen, net als overigens hun sterke geloof. De houding van velen wordt weerspiegeld door een plaatje op een van de bureaus in het gebiedskantoor, waarop staat: 'Zou de Heer het op deze manier doen?'

Die soort toewijding treft men ook

aan in gezinnen als dat van Marco en Piedad Cañar. Broeder Cañar is patriarch van de Ring Santa Ana in Quito en zuster Cañar is ZHV-presidente van de ring. Hun oudste zoon, Luís, en hun dochter Ruth hebben een zending vervuld, en hun jongere zonen, Vladimir, Javier, David en Michael, kijken uit naar de dag waarop ook zij op zending zullen gaan. De jongens zeggen dat hun schoolkameraden weten dat zij mormoon zijn en dat zij hun geloof respecteren.

Deze mensen zijn geestelijk ingesteld, maar daardoor niet zwaarmoedig. Tijdens een spel na de gezinsavond staat Vladimir voor Michael en houdt dreigend een kleine beker water in de hand. Als Michael de vraag niet vlug genoeg kan beantwoorden, krijgt hij het glas water in het gezicht. Ook de ouders lopen gevaar bij dit spel.

Het leven van Grace Torres is eveneens gevormd door haar toewijding aan het evangelie. Zij is teruggekeerd zendelinge, consulente voor een cosmetica-bedrijf, en heeft plannen om een eigen exportbedrijf in handwerken te beginnen. Zij is enthousiast over het activiteitenprogramma van de jonge volwassenen, met muziek, dans en allerlei sporten. De activiteiten hebben

tot doel de jongeren op te bouwen, maar resulteren bovendien in vele huwelijken. Dat betekent, aldus zuster Torres, dat het voor een jong lid dat deelneemt aan kerkactiviteiten niet meer zo moeilijk is om een huwelijks-partner te vinden in de kerk.

Zij vindt dat de jongelui in Quito elkaar echt steunen, hoewel enkelen minder-actief worden omdat ze niet volgens het evangelie leven.

Haar opmerking heeft een bredere toepassing: of het nu in Quito is of elders, soms worden leden avvallig of ontzeggen zich een aantal zegeningen. Maar in een gebied waar het evangelie nog geen dertig jaar bekend is, is er nu toch een breed fundament van geloof gelegd om toegewijde heiligen der laatste dagen op te vangen en te steunen.

OTAVALO

Net boven de evenaar, dus niet op hetzelfde halfmond als Quito, ligt Otavalo. Ook cultureel lijkt Otavalo in een totaal andere wereld te liggen.

De overheersende cultuur is die van de Otavalo-Indianen, de Otavalenen. Het is een centrum van ambachtelijke Otavaleense wolprodukten. Industriële naaimachines en geïmporteerde, auto-

Rechts: Het gezin van Luis Albertó Cacuangó bij hun huis in Pucará, waar broeder Cacuangó gemeente-president is. **Uiterst rechts:** Een lid van de Ring Otavalo wacht op het begin van de ringconferentie. **Onder:** Leden van de Wijk Pradera, waaronder quorumadviseur diakenen Alex Valenzuela.

matische weefgetouwen hebben in sommige fabrieken de plaats ingenomen van het arbeidsintensief handweven van kleurrijke truien, poncho's en handtassen. Vele Otavaleñen zijn schrandere zakenlui die hun produkten over heel Ecuador en in andere landen verkopen.

De Otavaleense kerkleden noemen zichzelf 'Lamanieten'. De leden van gemengd Europees-Indiaanse afkomst noemen zij 'Latino's' [Latijns-Amerikanen - vert.]. Niemand geeft wat om het onderscheid, terwijl het in andere delen van het land, waar Latino's in de meerderheid zijn, zelfs zelden gemaakt wordt. Ongeveer 25 procent van de leden van de Ring Otavalo bestaat uit Latino's. Zij behoren tot een eigen, Spaanstalige gemeente, daar weinigen het Quichua, de taal van de Otavaleñen, spreken. Van de Otavaleense leden in de andere units van de ring spreekt 25 tot 30 procent geen Spaans.

Op een ringconferentie groeten Lamanitische en Latijnse leden elkaar hartelijk als broeders en zusters. Ring-president José Alberto Picuasi begint zijn toespraak in het Spaans met de woorden: 'Ik wil u zeggen dat ik van u houd, van u allemaal.' De meeste andere toespraken op de conferentie wor-

den in het Quichua gehouden, met hier en daar wat gebroken Spaans er tussendoor wanneer iemand een schrifttekst citeert of een getuigenis geeft.

Tijdens de leidersvergadering op zaterdagmiddag nodigt president Muñoz, tweede raadgever in het ringpresidium, de aanwezige leiders uit om een kwartier naar de algemene conferentie te luisteren. Hoewel sommigen de Spaanse vertaling niet verstaan, 'kunnen we wel de geest van die conferentie voelen', zegt president Muñoz.

De invloed van de Geest voelen, vinden veel leden in Otavalo de essentie van het evangelie. Zo ook Lauro Yamverla en zijn vrouw Lucila. Aanvankelijk maakte broeder Yamverla het de zendingen erg moeilijk om hem te onderwijzen. Maar toen de Geest getuigde dat hun boodschap waar was, 'nam ik mij voor dat, als ik mij zou laten dopen, ik de leerstellingen van het evangelie strikt zou navolgen.' Toen hij zijn kruidenierswinkel op zondag sloot, vreesde hij aanvankelijk klanten te verliezen, maar het tegendeel bleek waar te zijn.

Na hun doop zijn broeder en zuster Yamverla veel betrokken geweest bij het werk in de kerk. Als ZHV-presidente van de wijk zorgt zuster Yamverla

ervoor dat de zusters in hun gebied praktische huishoudelijke basisvaardigheden leren, zoals bijvoorbeeld koken. Maar nog belangrijker is hen leren 'de liefde van Christus aan anderen door te geven'.

De ZHV-presidente van de ring, Josefina Cacuangó, meent dat regelmatig huisbezoek een manier is waarop leden die liefde kunnen tonen. Maar het kan moeilijk zijn om iedereen te bereiken, omdat veel leden in Otavalo ver weg verspreid wonen op *el campo*, het platteland, dat men als huisbezoekster of leider alleen te voet kan bereiken.

De man van zuster Cacuangó, Luis, is president van de gemeente Pucará, die zich in noordelijke richting enkele kilometers uitstrekt langs de Pan American Highway, en in oostelijke richting vijf tot zes kilometer in de uitlopers van het gebergte. De meeste leden gaan te voet naar de kerk. Het kleine, eenvoudige kerkgebouw, opgetrokken uit materiaal dat de kerk heeft aangekocht, is een bron van trots voor de heiligen der laatste dagen en de andere bevolking.

In zekere zin is Luis Cacuangó de gemeentepresident van heel Pucará. Hij verkondigt het evangelie aan wie het

maar wil horen. Ook op het praktische vlak is hij dienstbaar. De inwoners van Pucará weten dat zij kunnen meerijden als hij naar Otavalo rijdt in zijn kleine vrachtwagen. En wanneer hij terugkomt, heeft hij nogal eens voorraad of benodigdheden bij zich waar sommige inwoners om gevraagd hadden.

De leden van de ring vinden veel manieren om te dienen, soms dichtbij huis. Miriam García is eerste raadgeefster in het ZHV-presidium van de Wijk Otavalo, maar bezoekt de Latijnse gemeente. Achter haar huis heeft zij een winkeltje waar verschillende elektrische rondbreimachines staan waarop kousen gemaakt worden die verkocht worden in Ecuador, Peru en Colombia. Met een deel van de winst steunt zij haar broer, die haar over het evangelie vertelde voordat hij op zending geroepen werd in Guayaquil.

'Ik geloofde al in God voordat ik lid

werd, en ik geloofde dat Christus zou wederkomen. Alleen wist ik niet hoe ik mij erop moest voorbereiden' zegt ze. Nu is ze dankbaar voor haar kennis van het evangelie en voor de geestelijke steun die Hemelse Vader haar geeft. Ook voor stoffelijke zegeningen is ze dankbaar. Die maken het haar mogelijk geld te sturen naar haar broer in Guayaquil.

GUAYAQUIL

De grootste stad van Ecuador – het handelscentrum en een van de drie belangrijkste havens van het land – ziet eruit als een stedelijke groeikern die het nu erg zwaar te verduren krijgt. Guayaquil is een centrum voor bananenexport en vis- en garnalenvangst. Dat laatste heeft echter veel te lijden van de dalende garnaalproductie.

Guayaquil is een magneet die mensen aantrekt op zoek naar werk, en die groei gaat sneller dan de plaatselijke overheid kan zorgen voor de nodige voorzieningen. Sommige delen van de stad hebben geen watervoorziening of riolering. Dag en nacht wordt er water uit de rivier gepompt in tankwagens die het naar de verste stadswijken brengen.

José Gabriel Álvarez, eigenaar van een ijzerwarenzak en president van de Ring Guayaquil-Zuid, schat dat zeventig procent van de inwoners van de stad, en ook van de kerkleden, beneden de officiële armoedegrens leven. De handel is over het algemeen gedaald, en de werkloosheid en armoede dragen bij tot de hoge criminaliteit.

Ondanks deze problemen wordt de vriendelijke en openhartige aard van de Ecuadoriaanse kustbewoners weerspiegeld in de stad en blijken de meeste mensen optimistische toekomstverwachtingen te hebben.

De groei van de kerk in Ecuador is nergens groter dan in Guayaquil, waar de mensen lijken open te staan voor nieuwe ideeën. In die stad, die ongeveer twee miljoen inwoners telt, wonen meer dan 16000 heiligen der laatste dagen. In Guayaquil staan acht-

tien kerkgebouwen en er liggen er nog meer op de tekentafel.

Hoe kan de kerk die snelle groei verwerken? Jimmy Olvera, tweede raadgever in het presidium van de Ring Guayaquil-Noord, antwoordt glimlachend: 'We hebben meer leiders nodig ... en meer zendingen.'

Er zijn natuurlijk oudere leden die vanaf het begin meegeholpen hebben aan de 'verankering' van de kerk in dit land. Adalberto Torres was klaar om de waarheid te aanvaarden toen hij op een nacht in 1969 een droom had over twee boeken – de bijbel met daarnaast een boek dat hij nog nooit gezien had. Vier maanden later herkende hij dat andere boek toen hij bij de les zat die twee zendingen van de kerk aan een vriend gaven. Vanaf het moment dat hij het eerste vers las in het Boek van Mormon, wist hij dat het waar was.

Na zijn doop vroeg zijn vrouw zich af of hij de juiste beslissing genomen had. Maar ook zij werd overtuigd door een droom, waarin zij zichzelf de bijbel zag bestuderen – wat zij anders nooit deed – en waaruit ze begreep dat ze dezelfde weg naar de waarheid moest bewandelen die haar echtgenoot gevolgd had.

Broeder Torres, die patriarch is van de Ring Guayaquil-West, zegt dat veel

Uiterst links: Carlos en Francisca Frías, beiden teruggekeerd zending; hij is bisschop van de Wijk Salado 1 in de Ring Guayaquil-Midden. **Onder:** Laura Guerrero

uit Guayaquil geeft een zondagschoolles in de onafgewerkte kamer van een huurhuis dat als vergaderruimte dient. Zuster Guerrero is tevens seminariëleerkracht.

leden 'van de kerk getuigen zonder dat ze het zelf beseffen', namelijk door hun levenswijze. Veel mensen zien dat en willen weten wat het geheim is van het geluk en de geestelijke kracht van de heiligen der laatste dagen.

Broeder en zuster Torres hebben het evangelie volledig geïntegreerd in het leven van hun twaalf kinderen. Henry Torres is net teruggekeerd van een zending in Colombia. Of hij het zendingswerk moeilijk vond? Dat was niet de juiste vraag, vond hij. 'De Heer heeft nooit gezegd dat het gemakkelijk zou zijn, maar wel dat we het zouden kunnen.'

Omdat de kerk zo snel groeit, vormen veel jonge leden – jong in leeftijd, zoals Henry Torres, of jong in het evangelie – de basis van een groeiende generatie van leiders.

Plaatselijke leiders zeggen dat echtparen als Santiago León en zijn vrouw, Raquel Plúas de León, een voorbeeld van een tempelhuwelijk geven dat meer en meer jongelui navolgen. Santiago en Raquel bleven bij hun besluit om in de Lima-tempel te huwen, ondanks economische problemen en familieleden met andere godsdienstige overtuigingen. 'Alleen al de tempel van buiten zien, stemde mij gelukkig' zegt

hij, 'maar die vervolgens betreden deelnemen aan de verordeningen – dat was een *échte* zegening.' Aan de muur in de voorkamer van hun huisje hangt een foto van de Washington-tempel. Eronder hangt een vel papier met daarop de met de hand geschreven boodschap: 'Ecuador, bereid u voor op uw tempel!'

Het leven van Carlos Frías en zijn vrouw Francisca, allebei teruggekeerde zendingelingen, straalt de liefde van het evangelie uit. Hij is bisschop van de Wijk Salado in de Ring Guayaquil-Midden, zij is raadgeefster in het jongevrouwenpresidium van de wijk. Ze hebben drie jonge zonen.

Misschien genieten de bisschop en zijn vrouw het vertrouwen van de jeugd omwille van hun levenswijze. 'Je kunt hun vertellen hoe ze moeten leven, je kunt het hun leren, maar ik heb onderhouden dat ze het niet zullen doen als je niet zelf het goede voorbeeld geeft', aldus bisschop Frías. 'Als ik iets doe wat niet mag, en waarvan ik gezegd heb dat het niet mag, zullen ze mij er wel aan herinneren.' Hij is dankbaar voor de hulp van leden die zo eerlijk kunnen zijn.

Bisschop Frías en zijn vrouw zijn sinds hun jeugd lid van de kerk. Maar anderen, die op latere leeftijd gedoopt

zijn, krijgen al vlug een snelle leiderstraining door zelf werkzaam te zijn in de kerk.

Ernesto Merchán, sinds 1988 lid, is raadgever in de bisschop van zijn wijk, en was daarvoor president van het ouderlingenquorum. Hij streeft er ernstig naar zijn doopverbonden te onderhouden omdat 'de Heer ons in de Schriften opgedragen heeft een licht te zijn voor anderen' (zie Matteüs 5:16). Broeder Merchán hoopt dat enkele familieleden het licht van het evangelie zullen herkennen.

Zijn vrouw volgde twee jaar lang met aandacht zijn groei in de kerk, ondervond de liefde van de leden, en zag dat licht. Slechts een jaar na haar eigen doop werd Carmen Merchán geroepen als ZHV-presidente van de wijk. Ze zegt dat gebrek aan ervaring en de armoede onder de leden in hun streek haar niet ontmoedigen, zolang ze maar de hulp van de Heer in haar roeping kan voelen. 'Ik kan van ze houden', voegt ze eraan toe, 'al was het 't enige wat ik kon doen. Is dat niet wat de Heiland ons geleerd heeft?'

'Hier in Ecuador is de Heer hetzelfde als in andere landen', zegt Ernesto Merchán. 'Het evangelie is hetzelfde en wij zijn samen één familie.' □

WILFORD WOODRUFF

EEN MAN VAN GELOOF EN GROTE IJVER

Leon R. Hartshorn

Wilford Woodruff is een voorbeeld van de zegeningen die ieder lid van de kerk kan krijgen wanneer hij groot geloof en grote ijver combineert met een oor dat altijd luistert naar de influisteringen van de Heilige Geest en een hart dat daaraan gehoorzaamt. Vooral hij moest sterk zijn, in staat om volledig op de Heer te vertrouwen, omdat hij de kerk in een bijzonder moeilijke tijd leidde.

Toen president John Taylor in 1887 stierf, hield Wilford Woodruff zich schuil wegens het conflict tussen de kerk en de regering van de Verenigde Staten aangaande het meervoudig huwelijk. De regering had beslag gelegd op de eigendommen van de kerk. Veel gezinshoofden en leiders uit de samenleving zaten gevangen of waren ondergedoken. In de staat Idaho hadden de heiligen zelfs hun stemrecht verloren.

Dat waren de omstandigheden waaronder ouderling Woodruff de vierde president van de kerk werd. Zelfs terwijl hij de aangelegenheden van de kerk leidde, was het onmogelijk om zijn schuilplaats lang genoeg te verlaten om het volk van de kerk toe te

spreken tijdens de algemene conferentie. Als president in moeilijke tijden, moest Wilford Woodruff sterk op de hulp van de Heer vertrouwen om voor de heiligen te kunnen zorgen. Maar tegen deze tijd in zijn leven was hij wel voldoende voorbereid om dat te kunnen doen.

OP GOD LEREN VERTROUWEN

Wilford Woodruff leerde al vroeg in zijn leven vertrouwen te stellen in de macht van de Heer. Volgens zijn eigen verslagen had hij veel ongelukken en moeilijkheden en bleef zijn leven alleen gespaard door de barmhartigheid van de Heer. Toen hij drie jaar oud was, viel hij in een ketel kokend water; hij gleed van een balk in de schuur van zijn vader en smakte daarbij met zijn gezicht op de vloer; hij brak zijn arm

toen hij van een trap viel; hij werd in de maag getrapt door een os; hij werd onder een lading hooi bedolven toen zijn kar omkantelde; hij zat in een wagen die omsloeg toen een op hol geslagen paard een heuvel afstormde; hij viel vijf meter hoog uit een boom en belandde plat op zijn rug; hij werd gered van de verdrinkingsdood; hij was doodgevroren als een voorbijganger hem niet in de holte van een appelboom had zien kruipen; hij spleet de wreef van zijn linkervoet open bij het houthakken; hij werd gebeten door een hond in het laatste stadium van hondsdelheid; hij werd door een op hol geslagen paard afgeworpen en brak daarbij een been op twee plaatsen en ontwrichtte beide enkels. Dat gebeurde allemaal voordat Wilford twintig was!

Later viel hij tweemaal van de top van een molenrad en ontsnapte daarbij

Tijdens zijn eerste zending naar Groot-Brittannië wordt ouderling Woodruff geleid naar de boerderij van John Benbow, waar honderden bekeerd en gedoopt worden.

ternauwernood aan de dood door verplettering. Bij andere gelegenheden werd hij door een op hol geslagen paard meegeslept; een geweer dat op zijn borst gericht stond, ging per ongeluk af, maar ketste gelukkig; en een boom die op hem viel, brak zijn borstbeen en drie ribben en kneusde zijn linkerlid, -heup en -arm ernstig.

Het is dan ook geen wonder dat hij al vroeg in zijn leven ervaren had dat de Heer de macht had om hem te redden. Later in zijn leven heeft hij over deze ongevallen het volgende gezegd: 'Daarom schrijf ik mijn behoud toe aan de bescherming van een barmhartige God die zijn hand uitgestrekt gehouden heeft om mij van de dood te redden toen ik mij temidden van dreigend gevaar bevond.'

Als bedachtzame jongeman wou hij het goede doen. In zijn vroege tienerjaren heeft hij het volgende geschreven: 'Mijn leeftijd is een belangrijke periode in het leven van iedere man; want, algemeen beschouwd, is dit de periode in iemands leven waarin hij het grootste deel van zijn karakter voor tijd en eeuwigheid vormt. Hoe voorzichtig dien ik te zijn als ik deze mijlpaal op mijn aardse levensweg passeer! Ik voel dat ik voorzichtigheid, behoedzaamheid en wijsheid nodig heb om mij te leiden op het pad dat voert naar eer en eeuwig leven.'

DE WAARHEID ZOEKEN

Het voortdurend zoeken van Wilford Woodruff naar leiding bracht hem

vaak in gebed tot de Heer. Toen hij dan uiteindelijk de gelegenheid kreeg het evangelie te horen, was hij voldoende voorbereid om het te ontvangen.

Hij beschrijft zijn eerste kennismaking met het evangelie als volgt: 'Ouderling Pulsipher opende met gebed. Hij knielde neer en vroeg de Heer in de naam van Jezus Christus wat hij verlangde. Zijn manier van bidden en de kracht die ervan uitging, maakten een grote indruk op mij. De Geest des Heren rustte op mij en gaf getuigenis dat hij een dienstknecht van God was. Na de lofzang predikte hij anderhalf uur tot de mensen. De Geest des Heren was in sterke mate bij hem en hij getuigde op krachtige wijze van het Boek van Mormon en van de zending van de profeet Joseph Smith. Ik geloofde alles wat hij zei. De Geest getuigde van de waarheid ervan (...).

'Daarna gaven de ouderlingen aan de aanwezigen de vrijheid om op te staan en zich uit te spreken, voor of tegen datgene wat zij gehoord hadden, zoals zij verkozen. Bijna onmiddellijk stond ik op – de Geest des Heren spoorde mij aan om te getuigen van de waarheid van de boodschap van deze ouderlingen. Ik spoorde mijn burens en vrienden aan deze mannen niet tegen te spreken want zij waren ware dienstknechten van God. Zij hadden ons die avond het zuivere evangelie van Jezus Christus gepredikt. Toen ik ging zitten, stond mijn broer Azmon op en gaf een soortgelijk getuigenis, gevolgd door een aantal anderen.'

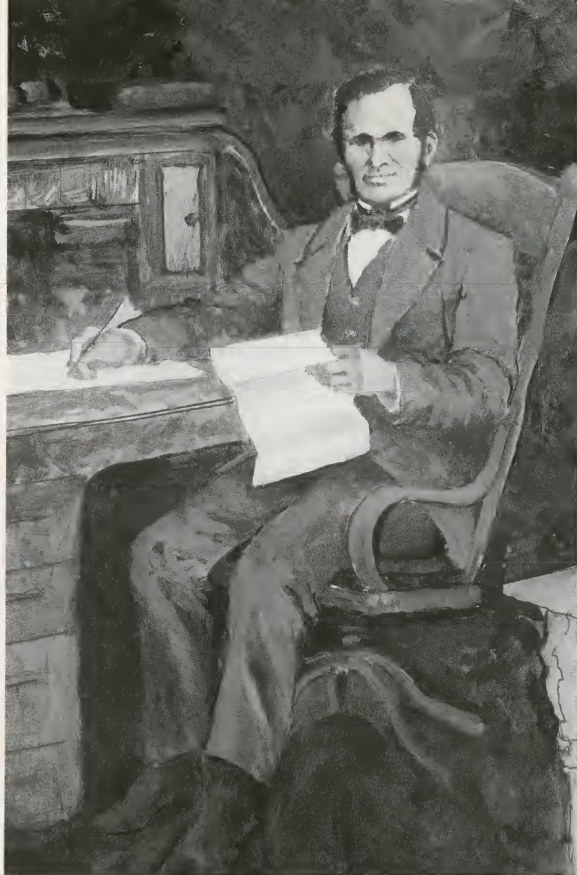
Drie dagen later werd hij, na een

grondige studie van het Boek van Mormon, op 31 december 1833 gedoopt. Hij schreef: 'De sneeuw lag ongeveer een meter hoog, het was een koude dag, en in het water dreven sneeuw en ijs, maar ik voelde geen kou.'

EEN VERSLAG BIJHOUDEN

Kort daarna ging hij naar Kirtland; daar ontmoette hij de profeet Joseph Smith. Vanuit Kirtland vergezelde hij, samen met andere nieuwe leden, de profeet op de lange mars van Zionskamp. Gedurende deze periode werd hij 'ertoe aangezet' om belangrijke gebeurtenissen in de geschiedenis van de kerk op te schrijven. Later gaf hij het volgende commentaar bij deze aanweziging uit de hemel:

'Sinds de dag van mijn geboorte tot de dag van vandaag heeft de duivel getracht mij, meer nog dan iemand anders, van het leven te beroven. Ik lijk een gebrandmerkt slachtoffer van de tegenstander te zijn. Ik kan daar maar één reden voor vinden: de duivel wist dat als ik ooit lid zou worden van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, ik de geschiedenis van die kerk zou schrijven en een verslag achterlaten van alle werken en leringen van de profeten, de apostelen en de ouderlingen. Ik heb zowat alle predikingen en leringen opgeschreven die ik van de profeet Joseph gehoord heb, ik heb in mijn dagboek vele toespraken opgeschreven van president Brigham Young en van mannen als Orson Hyde, Parley P. Pratt en ande-

**'Ik lijk een gebrandmerkt slachtoffer van de vijand te zijn. (...)
De duivel wist dat als ik lid werd van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, ik de geschiedenis van die kerk zou schrijven.'**

varen, ging naar de kapitein en vroeg hem hoeveel passagiers hij aan boord had. 'Driehonderdvijftig.' 'Kunnen er nog een honderdtal bij?' 'Jazeker.' Toen zei de Geest tegen mij: 'Ga niet aan boord van die stoomboot, u noch uw gezelschap.' Ik had geleerd over die stille, zachte stem, en ging niet aan boord, maar wachtte tot de volgende ochtend. Dertig minuten nadat de stoomboot vertrokken was, brak er brand uit aan boord. De boot had touwen in plaats van stuurkettingen en ze konden niet meer aan wal komen. Het was een donkere nacht en niemand kon gered worden. Als ik niet naar de influistering van die raadgever geluisterd had, zou ik erbij zijn geweest.

'Ik ben geleid en bestuurd door de Geest. Ik ben met die Geest vertrouwd geraakt. Het was geen trompetgeschal, noch donder of bliksem; het was een stille, zachte stem in mij.'

Hij werd in 1839 in Far West (Missouri) tot apostel geordend. Hij was toen 32.

HET EVANGELIE PREDIKEN

Veel leden weten dat Wilford Woodruff een groot zending was. Heber

ren. Een andere reden waarom ik in die eerste dagen van de kerk ertoe aangezet werd om te schrijven, was dat bijna alle geschiedschrijvers die toen aangesteld zijn, afvallig zijn geworden en de verslagen hebben meegenomen.'

DOOR DE GEEST GELEID

Kort na de tocht van het Zionskamp, begon de jonge Wilford Woodruff zijn geweldige werk als zending in het zuiden van de Verenigde Staten, Canada en het noordoosten van de Verenigde Staten. Als zending heeft

hij vaak de leiding van de Geest ervaren. Toen hij het zendingsveld verliet en een groep bekeerlingen hielp naar Zion te gaan, schreef hij:

'Na twee en een half jaar in New-England (het noordoosten van de Verenigde Staten) en Canada de heiligen hebben helpen vertrekken, vertrok ik met de laatste groep, ongeveer een honderdtal, uit Boston. We kwamen bij het vallen van de avond in Pittsburg aan. We wilden er niet blijven, maar zo vlug mogelijk verder reizen naar St. Louis in Missouri. Ik zag een boot onder stoom liggen, gereed om uit te

**In de St. George-
tempel 'verzamel-
den de geesten van
overledenen zich
rondom mij en wil-
den weten waarom
wij hen niet had-
den verlost. (. . .)
Die mannen waren
de ondertekenaars
van de onafhanke-
lijkheidsverklaring'.**

Mountains te gaan. Gedurende deze periode had hij enkele geweldige geestelijke ervaringen omwille van zijn geloof en zijn gevoeligheid voor de stem van de Geest.

De volgende geestelijke ervaringen zijn een goede illustratie van de nauwe band die Wilford Woodruff had met zijn Vader in de hemel:

– 'Mijn zendingen zijn onder de geest van openbaring tot mij gekomen. Die zachte, stille stem had mij gezegd om naar de Fox Islands te gaan [voor de noordoostkust van de VS]. Ten tijde van de grote afvalligheid in Kirtland sprak de Geest des Heren als volgt tot mij: "Neem een collega mee en ga naar de Fox Islands." Ik wist niet meer af van de Fox Islands dan ik wist wat er zich op Kolob bevond. Ik ging er echter naar toe en doopte een honderdtal mensen.'

– Toen hij eens in een hevige storm verwaald was 'en we als blinden naar de muur tastten, scheen er plots een fel licht rondom ons en openbaarde ons de gevaarlijke situatie waarin wij ons bevonden aan de rand van een afgrond. Het licht bleef bij ons totdat we de weg teruggevonden hadden. Toen vervolgens wij verheugd onze weg, hoewel de duisternis terugkeerde en het bleef regenen.'

– Nadat hij een andere keer zijn rijtuig opgesteld had voor de nacht en hij en zijn gezin zich daarin hadden teruggetrokken, zei een stem tot hem: 'Sta op en verplaats uw rijtuig.' Korte tijd later werd een grote, zware boom door een wervelwind neerge-

J. Grant heeft over hem gezegd: 'Misschien is [Wilford Woodruff] de grootste bekeerder van mensen geweest die we ooit in de kerk gehad hebben' (Conference Report, april 1942). Hoewel hij reeds tweemaal voordien op zending was geweest, is zijn bekendste zending die naar Groot-Brittannië, die in 1839 begon.

Op zijn drieëndertigste verjaardag was Wilford Woodruff aan het prediken in het stadje Hanley in Engeland. Hij had bijzonder veel succes in die plaats en was dus verrast toen de Heer hem inspireerde om naar het zuiden te gaan en hem leidde naar de boerderij van John Benbow, vlak buiten Hereford. Een groepering, de United Brethren, was daar samengekomen en tot de Heer aan het bidden om boodschappers met het volle evangelie.

Alleen al van deze broederschap doopte ouderling Woodruff 45 predikanten en 160 leden. Een van de

politiemannen die uitgestuurd was om ouderling Woodruff te arresteren wegens het prediken van het evangelie, werd zelf lid van de kerk nadat hij deze dynamische zending had horen spreken. Twee plaatselijke functionarissen van de anglicaanse kerk die naar de vergaderingen gekomen waren om te spioneren, vroegen uiteindelijk ook om door hem gedoopt te worden.

In 1840 bracht Wilford Woodruff 336 mensen tot de kerk. Daarna gaven hij en de andere algemene autoriteiten gehoor aan de oproep van president Joseph Smith en voeren naar huis met een volle boot bekeerlingen.

DE STEM VAN DE GEEST VOLGEN

Na zijn zending was ouderling Woodruff betrokken bij de bouw van de Nauvoo-tempel en de voorbereidingen van de heiligen om naar de Rocky

DE ILLUSTRATIE VAN DE VLAG OP DE TEMPEL IS GEBASEERD OP EEN HISTORISCHE FOTO

Op 4 januari 1896 werd Utah de 45ste staat van de Verenigde Staten. President Woodruff en zijn beide raadgevers, George Q. Cannon en Joseph F. Smith, verheugen zich daar met de heiligen over. Een grote Amerikaanse vlag werd toen aan één van de zijmuren van de pas ingewijde Salt Lake-tempel gehangen.

op mij gewacht. (...) Ik ging onmiddellijk naar de doopvont en vroeg broeder McAllister mij te dopen voor de ondertekenaars van de onafhankelijkheidsverklaring en voor vijftig andere vooraanstaande mannen, in totaal honderd mensen.

Wilford Woodruff verspilde blijkbaar nooit tijd of energie. Toen hij tijdens een periode van vervolging in ballingschap verbleef, onderrichtte hij de Indianen in het zuidwesten van de Verenigde Staten in het evangelie. Hij had een grote liefde en respect voor die mensen en, hoewel op dat ogenblik reeds 72, wilde nog altijd bij hen zijn en met hen jagen en vissen in de wildernis. Die grote zending en afgezant van God was tegelijk een echt buitenmens.

Hoewel hij voor korte tijd zijn ballingschap kon verlaten, moest hij zich opnieuw verbergen toen de vervolging van de heiligen haar hoogtepunt bereikte. Stel u het grote verdriet van die geweldige man voor toen hij in 1895 zelfs de begrafenis van zijn geliefde vrouw Phoebe niet kon bijwonen!

smakt op de plaats waar zijn rijtuig had gestaan.

– Als zending in Londen had hij een schrikwekkende ervaring met een ‘overste der duisternis (...)’. Toen hij mij bijna geheel overmand had, bad ik de Vader in de naam van Jezus Christus om hulp. Ik kreeg toen macht over hem en hij verliet me, hoewel ik zwaar gewond was. Daarna kwamen drie mannen in witte kleding bij me en baden met mij, en ik was onmiddellijk van al mijn verwondingen genezen en bevrijd van al mijn moeilijkheden.’

– ‘Twee weken voordat ik St. George [Utah] verliet, verzamelden de geesten van overledenen zich rondom mij [in de tempel] en wilden weten waarom wij hen niet hadden verlost. Ze zeiden: “(...) Wij hebben de basis gelegd van de staatsvorm die u nu geniet, en we zijn daar nooit van afgeweken, maar er altijd trouw aan gebleven, en aan God.”

‘Die mannen waren de ondertekenaars van de onafhankelijkheidsverklaring van de Verenigde Staten, en zij hebben twee dagen en twee nachten

Als president van de kerk bleef hij zijn hart uitstorten voor de Heer om hulp, zodat hij de heiligen op de juiste manier zou blijven leiden. Op 25 september 1890 maakte president Woodruff in het bekende Manifest wereldkundig dat het de wil van de Heer was dat de beoefening van het meervoudig huwelijk zou worden stopgezet. (Zie Leer en Verbonden, Officiële Verklaring nr. 1.)

Tegen het einde van zijn bestuur verminderde de vijandigheid van de regering van de Verenigde Staten en kon president Woodruff op 6 april 1893 de Salt Lake-tempel inwijden, en in 1896 Utah een staat zien worden. Dat betekende dat de heiligen zelf hun leiders in de gemeenschap konden kiezen.

President Woodruff was 91 toen hij in San Francisco stierf. Hij had zijn medemens en de Heer goed gediend. Hij had meer dan 280.000 km gereisd om het evangelie te prediken, meer dan 2000 mensen door de doop tot de kerk gebracht en meer dan 7000 bladzijden kerkgeschiedenis in dagboeken geschreven, in totaal over een periode van 62 jaar. Hij is zendeling, molenaar, drukker, landbouwer, pionier, kolonisator, staatsman, apostel en profeet van de Heer Jezus Christus geweest. Ongetwijfeld betekenden groot geloof en grote ijver voor Wilford Woodruff grote ervaringen.

Die formule is op ieder van ons van toepassing. Als wij hongeren en dorsten naar het getuigenis van de Geest, moeten wij de nodige inspanning leveren om dat te ontvangen. □

HOOGTEPUNTEN UIT HET LEVEN VAN WILFORD WOODRUFF (1807–1898)

DATUM	LEEFTIJD	GEBEURTENIS
1807	—	1 maart: geboren te Farmington (Connecticut).
1821	14	Werkt als molenaar.
1833	26	31 december: wordt gedoopt.
1834	27	Neemt aan de mars van het Zionskamp deel.
1834–36	27–29	Vervult een zending in het zuiden van de Verenigde Staten.
1837	30	Huwt Phoebe Carter.
1837–38	30–31	Vervult een zending in het oosten van de Verenigde Staten en op de Fox Islands.
1839	32	26 april: wordt geordend tot apostel.
1839–41	32–34	Vervult een zending in Groot-Brittannië.
1842	35	Wordt zaakvoerder van de <i>Times and Seasons</i> .
1843–44	36–37	Vervult zending in het oosten van de Verenigde Staten; verneemt het martelaarschap van Joseph Smith.
1844–46	37–39	Werkzaam als president van de Europese Zending.
1847	40	24 juli: betreedt de Salt Lake Valley met Brigham Young.
1848–50	41–43	Presideert de kerk in het oosten van de Verenigde Staten.
1850	43	Benoemd tot lid van het territoriaal bestuur.
1856	49	Aangesteld tot kerkhistoricus.
1877	70	President van de St. George-tempel.
1879	72	Doet tijdens zijn ballingschap zendingswerk onder de Indianen.
1887	80	Wordt als president van het Quorum der Twaalf Apostelen leider van de kerk.
1888	81	17 mei: wijdt de tempel te Manti in.
1889	82	Gesteund als president van de kerk.
1890	83	Geeft het 'Manifest' uit dat het meervoudig huwelijk beëindigt.
1893	86	6 april: wijdt de Salt Lake-tempel in.
1898	91	2 september: sterft te San Francisco.

BRONNEN:

1. Dagboeken en verzamelde geschriften van Wilford Woodruff in het HLD-kerkelijk archief.
2. 'History of Wilford Woodruff', *Deseret News* 8, nummers 18–22 (juli–augustus 1858).
3. 'Autobiography of Wilford Woodruff', *Tullidge's Quarterly Magazine* 3 (oktober 1883–juli 1884).
4. *Wilford Woodruff, Leaves from my Journal*, Salt Lake City: Juvenile Instructor Office, 1881.
5. *Matthias F. Cowley*, Wilford Woodruff, Salt Lake City: Bookcraft, 1964.

De heiligen deden meer dan veertig jaar over de bouw van de Salt Lake-tempel. Deze maand staat men stil bij de inwijding die 100 jaar geleden plaatsvond. President Wilford Woodruff sprak op 6 april 1893 het inwijdingsgebed uit.

Of zij nu vergaderen in een kerkgebouw of in een woning, de heiligen in 'het middelpunt van de aarde' getuigen dat het evangelie hun leven ten goede heeft veranderd. Zie 'Ecuador', blz. 32.